

GŁOS WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 16 lutego 1945
Nr 48 (10 219)

Poznań, wtorek 1 marca 1977

Cena 50 gr
Wyd. A

Wymiana depesz przywódców PRL i CSRS

Z okazji 30 rocznicy polsko-czechosłowackiego układu sojuszniczego i 10 rocznicy podpisania Układu o Przyjaźni, Współpracy i Wzajemnej Pomocy między PRL a CSRS — I sekretarz KC PZPR — Edward Gierek, przewodniczący Rady Państwa — Henryk Jabłoński, prezes Rady Ministrów Piotr Jaroszewicz oraz sekretarz generalny KC KPCZ przydział CSRS — Gustaw Husak i przewodniczący rządu CSRS — Lubomir Štrougal wymienili depesze z serdecznymi, braterskimi pozdrowieniami.

Depesza podkreśla jedność ideową i zbliżenie celów, jakie łączą PZPR i KPCZ, Polskę i Czechosłowację. Oba państwa — czytamy w depeszy — konsekwentnie działają w kierunku umacniania współpracy socjalistycznej i wcielania w życie kompleksowego programu socjalistycznej integracji gospodarczej RWPG. PRL i CSRS zespalała swą działalność międzynarodową z programem pokoju uchwalonym na XXIV i rozwinętem na XXV Zjeździe KPZR. Przywódcy polscy wyrażają przekonanie, że braterska współpraca między obu krajami w dziedzinie nadal coraz pomyślniej rozwijać dla dobra narodów PRL i CSRS, socjalizmu i pokoju. (PAP)

Do traktorów „Ursusa“

W Poznaniu powstaje fabryka wtryskowych pomp rotacyjnych

W Poznaniu przy ulicy Obotryckiej powstaje nowoczesna fabryka wtryskowych pomp rotacyjnych do traktorów na angielskiej licencji Massey-Ferguson-Perkins, które będą produkowane w Zakładach Mechanicznych „Ursus”. Dotychczas są na świecie tylko trzy fabryki w których powstają tego rodzaju wyroby — wtryskowe pompy rotacyjne do silników wysokoprężnych 3, 4 i 6-cylindrowych, przeznaczonych do nowoczesnych ciągników rolniczych tej marki.

Inwestorem fabryki jest po znaliska Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego, która przemieszcza do niej również swoją dotychczasową produkcję. Główną częścią inwestycji jest nowoczesna hala produkcyjna z automatyczną klimatyzacją, zaprojektowana przez Przedsiębiorstwo Projektowo-Technologiczne Przemysłu Lotniczego i Silnikowego „PZL — Kraków”. Ponadto w skład zadania inwestycyjnego wchodzi 11-kondygnacyjny budynek administracyjny — socjalny, ośrodek przetwarzania danych, przychodnia lekarska, itp. Łącznie z maszynami i urządzeniami, które będą sprostowane z całego świata, koszt inwestycji wyniesie około 2,5 mld. zł.

Prace na placu budowy rozpoczęły się w listopadzie ubiegłego roku. Do końca roku biegnącego główny wykonawca — Poznańskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego nr 1 — odda halę w stanie zamkniętym. Rok przyszły przeznaczony jest na instalację maszyn i urządzeń, po czym rozpocznie się produkcja. Po dojeździe do pełnej zdolności produkcyjnej wartość jej wyniesie około 1 mld zł rocznie. Pozwoli to na pełne pokrycie potrzeb „Ursusa” w zakresie wtryskowych pomp rotacyjnych do nowych traktorów.

Wysoka precyzja wyrobów wymaga kadry o dużych kwalifikacjach. Część jej będą sta-

Posiedzenie komisji CRZZ

Ochrona pracy równie ważna jak zagadnienia produkcyjne

Sprawy dalszej poprawy warunków pracy oraz likwidacji zagrożeń w zakładach pracy były tematem posiedzenia Komisji Ochrony Pracy i Środowiska Centralnej Rady Związków Zawodowych, które odbyło się wczoraj w Warszawie.

Problemy ochrony pracy zajmują ważne miejsce w całości polityki społeczno-

gospodarczej państwa zgodnie z zasadą równego traktowania tych spraw z zagadnieniami produkcyjnymi. W ostatnich latach administracja gospodarcza i instancje związkowe podejmowały szereg przedsięwzięć, które wydatnie przyczyniły się do poprawy higieny pracy i zmniejszenia zagrożeń wypadkowych. Wpłynęła na to zarówno budowa nowych obiektów przemysłowych wyposażonych w nowe urządzenia i pracujących według nowoczesnych technologii, jak też modernizacja wielu starych zakładów pracy. Wprowadzono także wiele nowych form i metod działania społecznego.

Do poprawy warunków pracy niemały wkład wnoszą blisko 180-tysięczna rzesza społecznych inspektorów pracy. W latach 1971 — 1975 zakłady pracy przeznaczyły — bez inwestycji — na poprawę warunków pracy łącznie ponad 119 mld zł.

W rezultacie tych wszystkich działań w ostatnich latach zabmowany został wzrost wypadków przy pracy. Z analizy wynika jednak, że poprawa sytuacji w dziedzinie bhp nie była równomierna i nie dotyczyła jednakowo wszystkich branż i zakładów pracy. Do wdrożenia tego faktu, iż tylko w ubiegłym roku inspektorzy pracy wydali ponad 6500 zarządzeń dotyczących czasowego wstrzymania pracy maszyn i urządzeń, zagrażających zdrowiu pracowników.

Nie we wszystkich zakładach prowadzona jest kompleksowa analiza wszystkich występujących zagrożeń tkwiących w procesach technologicznych i organizacji pracy. Za mały nacisk kładzie się na przedsięwzięcia o charakterze organizacyjnym i wychowawczym. Tymczasem jak wykazuje statystyka — wypadki spowodowane są przede wszystkim przyczynami technicznymi, brakiem nadzoru, niewłaściwymi metodami pracy i brakiem dyscypliny.

W dyskusji podkreślono konieczność dalszego podnoszenia kwalifikacji załóg i personelu inżynierjno-technicznego oraz efektyw-

ności działania służb bhp. Duże znaczenie ma również ciągła poprawa zaopatrzenia w roboczą odzież ochronną i sprzęt ochrony osobistej.

Realizacja wszystkich tych zamierzeń — jak podkreślano — nie może spoczywać wyłącznie na społecznej inspekcji pracy. Powinna ona być wspierana przez administrację, dozór techniczny i same zakłady. PAP

RFN

Chadecja atakuje dialog rozbrojeniowy ZSRR — USA

Przewodniczący Komisji Wojskowej Bundestagu, a zarazem rzecznik wojskowy chadecji — Woerner, wystąpił publicznie z poczeniem Amerykanów jak mają prowadzić dalszy dialog rozbrojeniowy z ZSRR. Z pozycji antykomunistycznej i zbrojeniowej psychologii Woerner wystąpił jako przeciwnik dotychczasowego kierunku rozmów amerykańsko-radzieckich w sprawie ograniczenia zbrojeń strategicznych SALT, jak również toczących się w Wiedniu rozmów na temat ograniczenia zbrojeń. Jednocześnie domagał się dalszego zwiększenia budżetów zbrojeniowych europejskich członków NATO, uznając stan obecny za niedostateczny.

„Frankfurter Allgemeine Zeitung” informuje, że Woerner udaje się na początek marca do USA w charakterze przewodniczącego Komisji Wojskowej Bundestagu, gdzie ma „zamierzać wystąpić w imię — interesów bezpieczeństwa europejskich sygnatariuszy NATO o zrewidowanie amerykańskiej strategii sojuszu”. Ma to nastąpić na gruncie zwiększenia wobec ZSRR i krajów socjalistycznych żądań w dialogu rozbrojeniowym. (PAP)

dział, że Arabia Saudyjska sprzedaje swą ropę po cenie 12,60 dolarów za baryłkę, podczas, gdy w przypadku ograniczenia się przez Rijad do 5-procentowej podwyżki cena ta powinna wynosić 12,00 dolarów za baryłkę.

Pomoc EWG dla Grecji

W Brukseli podpisano wczoraj porozumienie o udzieleniu Grecji pomocy finansowej w wysokości 335 mln dolarów (w formie kredytów i pożyczek) na dostosowanie gospodarki tego kraju do obojętności związanych z pełnym członkostwem we Wspólnym Rynku. Znaczną część tej pomocy, bo 270 mln dolarów, jest przeznaczone na rozwój rolnictwa greckiego i zróżnicowanie gospodarki tego kraju, którego przedstawiciele rozpoczęli już negocjacje o przyjęcie do EWG.

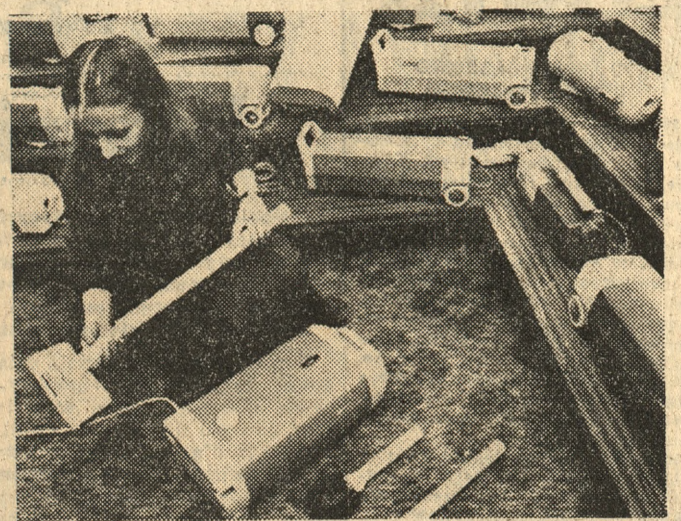
Zamachy w Irlandii Północnej

Ostatni weekend w Irlandii Północnej przyniósł nowe ofiary. Ogółem śmierć poniosło pięć osób, w tym emerytowany przemysłowiec z Newry i sierżant policji, z jednej z miejscowości nadmorskich, zastrzeleni przez terrorystów; dwie osoby zginęły w śródmieściu Belfastu od wybuchu bomby podłożonej w samochodzie.

Szaleniec z Bordeaux

Wczoraj we francuskim mieście Bordeaux 24-letni S. Brulau w ataku szalu postrzelił z pistoletu masywnego cztery kobiety, a następnie zastrzelił się sam. Stan jednej z rannych jest ciężki. Do

Nowoczesne odkurzacze

Zakłady Elektromechaniczne „PREDOM—ZELMER” w Rzeszowie należą do największych w kraju producentów sprzętu gospodarstwa domowego. Jedną z nowości jest obecnie odkurzacz domowy pozwalający — dzięki większej mocy silnika — na szybsze i dokładniejsze sprzątnięcie mieszkania (na zdjęciu — na pierwszym planie). Odkurzacz wytwarza podciśnienie, dzięki czemu może wciągnąć przedmioty nawet o ciężarze 20-złotowej monety. Odkurzacz produkowany jest w dwóch wersjach i sprzedawany ma być w cenie 1800 i 2200 złotych. Do końca br. zakłady dostarczą ich na rynek 100 000 sztuk. Fot. — CAT

Pierwsza polska stała stacja antarktyczna rozpoczęła pracę

W ubiegłą sobotę o godzinie 4.25 czasu polskiego w eterze rozbrzmiał w pięciu językach komunikat radiowy:

„Tu stacja antarktyczna im. Henryka Arctowskiego Polskiej Akademii Nauk na wyspie King George — archipelagu Sztetlandów Południowych, położona na 62 stopniu 10 minut szerokości południowej i 58 stopni 28,7 minut długości zachodniej. Stacja Arctowskiego rozpoczęła swoją działalność 26 lutego 1977 roku o godzinie 3.25 Greenwich. Nasz sygnał wywoławczy 32 L 30 i 32 L 34, częstotliwość 7,514 i 8054 kiloherców. Temperatura powietrza 4,3 stopnia C., ciśnienie 962 milibarów, zachmurzenie 0,8, szybkość wiatru 7 m na sekundę”.

Tym komunikatem rozpoczęła się nowy etap w historii polskich badań antarktycznych. Podjęła działalność pierwsza polska stała baza badań cza na Antarktydzie. Kontynent ten jest dla naukowców całego świata rejonem prac badawczych, rozszerzających wiedzę o tym olbrzymim, bo liczącym 35 mln km kwadratów obszarze ziemi. Polscy uczeni kontynuują tradycje badań, które przed 78 laty podjął na Antarktydzie Henryk Arctowski. Był on kierownikiem naukowym wyprawy, penetrującej Białą Kontynent w latach 1897 — 1899.

Założenie polskiej stałej bazy badawczej na szóstym kontynencie umacnia miejsce naszego kraju w antarktycznym klubie 13 państw prowadzących naukową działalność w tej części globu. Zgodnie z międzynarodową umową, którą ratyfikowała Polska, prawo do głosu o sprawach Antarktydy uzyskuje się przez podjęcie samodzielnych badań. Prace badawcze prowadzone na wyspie King George

przez specjalistów z PAN w zakresie różnych dziedzin — m. in. biologii, oceanografii, meteorologii, klimatologii, glaciologii, geofizyki, geologii — będą miały duże znaczenie dla polskiej nauki, rybołówstwa i gospodarki morskiej. (PAP)

Z. Grudzień u prezydenta Austrii

W Austrii przebywał członek Biura Politycznego, I sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Katowicach, Zdzisław Grudzień. Wczoraj został on przyjęty przez prezydenta Austrii, dr Rudolfa Kirchschlaegera, z którym odbył dłuższą rozmowę. Z. Grudzień odwiedził zakłady metalurgiczne „Voest Alpine” w Linzu oraz spotkał się z kierownictwem tego koncernu. PAP

Spółeczne zainteresowanie ochroną środowiska

Ochrona środowiska naturalnego człowieka, troska o zachowanie i podnoszenie walorów przyrody staje się w coraz większym stopniu sprawą nie tylko wyspecjalizowanych służb, ośrodków naukowo-badawczych i instytucji gospodarczych. W batalii o czystą wodę i powietrze, zmniejszenie hałasu w miastach, bierze udział w coraz większym stopniu całe społeczeństwo.

Realizacja zatwierdzonego przez Biuro Polityczne KC PZPR i Prezydium Rządu — programu ochrony środowiska w Polsce do 1990 roku, wymaga jak najszerszego wspierania wysiłków państwa zorganizowaną i powszechną pracą społeczną.

Problemy te poruszano wczoraj w Warszawie na posiedzeniu Komisji Ochrony Środowiska i Zadrzewiania Kraju przy OK FJN w którym uczestniczyli przedstawiciele wielu resortów, instytucji gospodarczych, placówek naukowo-badawczych. (PAP)

Próba zamachu na królową Elżbietę

Wczoraj policjanci nowozelandzcy udaremnili próbę zamachu na brytyjską królową Elżbietę II, przebywającą w tym kraju. Na krótko przed opuszczeniem przez królową gmachu parlamentu w Wellington policjanci obezwładnili 28-letniego mężczyznę, który szykował się do oddania strzału z broni pneumatycznej. Nazwiska zamachowca nie podano.

krótko

Przedstawiciele PCK w Szwecji

W Szwecji przebywała delegacja Zarządu Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża z prezesem doc. dr. Ryszardem Brzozowskim. W rozmowach z działaczami szwedzkiego Czerwonego Krzyża przedyskutowano problemy współpracy obu organizacji, zwłaszcza w dziedzinie opieki nad osobami upośledzonymi i inwalidami.

Rokowania ZSRR — Japonia

W Moskwie rozpoczęły się wczoraj rokowania między delegacjami rządowymi Związku Radzieckiego i Japonii, poświęcone sprawom rybołówstwa. Delegacji radzieckiej przewodniczy minister gospodarki rybną — A. Iszkow, a japońskiej — minister rolnictwa i leśnictwa — Z. Suzuki.

R. Jenkins w Paryżu

Przewodniczący Komisji Wspólnego Rynku R. Jenkins rozpoczął spotkanie z prezydentem V. Giscardem d'Estaing dwudniowe rozmowy we Francji. Po 30-minutowym spotkaniu z prezydentem Jenkins poinformował dziennikarzy, że omawiano wiele związanych z EWG zagadnień politycznych i

gospodarczych. Jenkins spotkał się też z premierem R. Barre. Będzie rozmawiał jeszcze z innymi przedstawicielami rządu francuskiego. Przewodniczący Komisji EWG odbywa podróż po stolicach krajów Wspólnego Rynku.

Włochy bez gazet

We Włoszech nie ukazały się wczoraj gazety w związku z problemami związanymi z pracownikami poligrafii jednodniowego strajku. Domagają się oni podpisania nowej umowy zbiorowej.

P. Trudeau o stanie Quebec

Premier Kanady P. E. Trudeau w wywiadzie udzielonym amerykańskiemu koncernowi telewizyjnemu NBC podczas swojej niedawnej wizyty w Waszyngtonie, oświadczył, że jego rząd użyje nawet siły, jeśli separatysty z Quebecu podejmą kampanię terroru zmierzającą do oderwania tej prowincji od reszty kraju. Szef rządu kanadyjskiego stwierdził, że jeśli mieszkańcy Quebecu w sposób demokratyczny i pokojowy zdecydowali o oderwaniu się tej prowincji od Kanady, władze federalne będą musiały uwzględnić to życzenie.

Irński minister o cenie ropy

Występując przed kamerami telewizji teherańskiej, przedstawiciel przemysłu naftowego Iranu D. Amuzegar stwierdził, że Arabia Saudyjska de facto podniosła cenę swej ropy naftowej o 9 procent, a nie o 5 jak się powszechnie uważa. D. Amuzegar powie-

28 lutego odbyło się w Warszawie plenarne posiedzenie Zarządu Głównego Towarzystwa Krzewienia Kultury Świeckiej poświęcone przypadającej w br. 70 rocznicy powstania na ziemiach polskich zorganizowanego ruchu laickiego. W obradach uczestniczył za stępcą członka Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR Jerzy Łukaszewicz oraz minister oświaty i wychowania — Jerzy Kuberski, zasłużeni działacze ruchu laickiego, przedstawiciele organizacji społecznych i politycznych, młodzieżowych, związkowych, reprezentanci nauki i kultury.

Referat o tradycjach i współczesności ruchu laickiego w Polsce przedstawiła wiceprezes ZG TKKS doc. Bożena Krzywicka.

PAP

OBRAZY TWP

Wczoraj w Poznaniu obradował VII Zjazd Wojewódzkiego Towarzystwa Wiedzy Powszechnej. Uczestniczyli w nim wielu wybitnych naukowców, dydaktyków, popularyzatorów wiedzy. Był obecny prezes ZG TWP, prof. dr. Zygmunt Rybicki. Dyskusja nad sprawami w dziedzinie nauki i oświaty w ostatnim pięcioleciu oraz programem działania koncentrowała się wokół nowych wymogów pracy popularyzatorskiej, doskonalenia form i sposobów krzewienia wiedzy. Wybrano nowy Zarząd Wojewódzki, którego prezesem został ponownie prof. dr. Wiktor Jaskiewicz. (ZS)

WYSTAWA

„INTERATOMINSTRUMENTU”

Wczoraj w Warszawie otwarto wystawę aparatury jądrowej wytwarzanej w zakładach zreszowanych w Jędrzejowie „Interatominstrumentu”. Zgromadzone na niej około 250 eksponatów: izotopowa aparatura medyczna, defektoskopy, urządzenia pomiarowo-kontrolne itd.

Międzynarodowe Zjednoczenie Gospodarcze Aparatury Jądrowej „Interatominstrumentu” zostało powołane przed 5 laty jako pierwsza organizacja tego typu — przez kraje RWPG dla zaspokojenia ich potrzeb w dziedzinie nowoczesnych urządzeń techniki jądrowej, w drodze współpracy i specjalizacji przedsiębiorstw handlowych i produkcyjnych.

Otwierając wystawę wicepremier Kazimierz Olszewski podkreślił rolę zjednoczenia w realizacji programu kompleksowej socjalistycznej integracji gospodarczej krajów RWPG. (PAP)

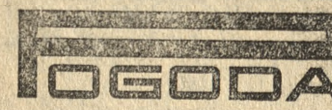
**PLENUM ZW SZSP
W POZNANIU**

Główne kierunki działań Socjalistycznego Związku Studentów Polskich w środowisku poznańskim przed II Zjazdem tej organizacji (odbędzie się w drugiej połowie kwietnia br.) były tematem wczorajszego plenarnego posiedzenia Zarządu Wojewódzkiego SZSP w Poznaniu. Na obrady przybyli m. in.: sekretarz KW PZPR w Poznaniu — Józef Świąta, przewodniczący Rady Wojewódzkiej Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej — Tadeusz Kuraś. Plenum dokonało zmiany na stanowisku przewodniczącego ZW SZSP, którym wybrano Józefa Januszewskiego, dotychczasowego wiceprzewodniczącego ZW. (Wig)

**WALNE ZEBRANIE
POZNAŃSKIEGO SPATIF-u**

W foyer Opery Poznańskiej odbyło się wczoraj walne zebranie delegatów Oddziału Poznańskiego Stowarzyszenia Polskich Artystów Teatru i Filmu. Oddział liczy 294 członków zrzeszonych w 10 kołach (Poznań, Kalisz, Gniezno). W zebraniu uczestniczyli przedstawiciele władz partyjnych, administracyjnych i związkowych Poznańskiego oraz prezes Zarządu Głównego SPATIF-u Gustaw Holubek. W swoim wystąpieniu mówił on o zadaniach ideowo-artystycznych teatrów, o ich ogromnej funkcji społecznej, a także o problemach organizacyjnych życia teatralnego w Polsce.

Prezesem nowego zarządu Oddziału Poznańskiego SPATIF-u został wybrany Stanisław Romański, wiceprezesami — Józef Gruda i Marian Paluchowski. (bran)

Zachmurzenie zmienne. Miejsca mi przelotne opady śniegu, a na zachodzie opady śniegu z deszczem. Temperatura maksymalna od minus 4 stopni na wschodzie i minus 1 w centrum do plus 2 na północnym zachodzie i zachodzie. Wiatry umiarkowane, okazywane dość silne i porywiste powojujące lokalnie zawiewy śnieżne, z kierunków północno-zachodnich i zachodnich.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Wojciech Nentwig.

Porządkowanie komunikacji pasażerskiej

Społeczeństwo krytycznie ocenia stan komunikacji pasażerskiej — zarówno kolejowej jak autobusowej. Wynikające z umowy o przewóz prawa podróznego i obowiązki przewoźnika muszą być traktowane z całą odpowiedzialnością — w taki oto sposób mówiono o tych sprawach 17 lutego na krajowej naradzie na temat transportu.

Podjęte już odpowiednie działania organizacyjno-inwestycyjne dotyczą przede wszystkim dowozu do pracy i szkół. I tak np. dla woj. katowickiego ogromnym usprawnieniem komunikacyjnym będzie śląska kolej regionalna dla której przygotowuje się dokumentację projektową.

Równocześnie uruchamianie środków doraźne — takie np. jak w Warszawie, gdzie Ministerstwo Komunikacji wspólnie z Urzędem Prezydenta Miasta pracuje nad maksymalnym wykorzystaniem

korzystaniem wszystkich organizacji przewozowych do komunikacyjnej obsługi stolicy i nad lepszym dostosowaniem rozkładów jazdy do szczególnie zbadanych potrzeb mieszkańców.

Na Śląsku uruchomi się w tym roku pociągi podmiejskie do Fabryki Samochodów Małolitrażowych w Tychach, polepszy się obsługa komunikacyjną Huty „Katowice”, a także rozbuduje zaplecze obsługowo-naprawcze PKS, co już wkrótce powinno się przyczynić do usprawnienia tam komunikacji autobusowej.

W Trójmieście, gdzie ostatnio ujednolicono system elektrycznej trakcji kolejowej w ruchu podmiejskim — zaczęło się sukcesywnie wymieniać stary tabor na zespoły elektryczne nowego typu, których seryjną produkcję rozpoczął „Pafawag”. Pod koniec br. uruchomiony ma być też kolejowy dowóz pracowników do Zagłębia Bełchatowskiego.

W PKS rok bieżący nie przyniesie, niestety, jeszcze wyraźnej poprawy, jeśli chodzi o tabor pasażerski. Jednak aby zlać trudności na tym odcinku, sporządza się plany po-

Sudan we wspólnym organie politycznym z Egiptem i Syrią

W stolicy Sudanu — Chartumie, zakończyła się trójstronna narada prezydentów Egiptu — Sadata, Syrii — Asada i Sudanu — Nimejiego. W wyniku narady włączono Sudan do systemu tzw. wspólnego dowództwa politycznego, utworzonego już między Egiptem a Syrią w 1974 roku. Włączenie państwa sudańskiego do wspólnego dowództwa syryjsko-egipskiego rozszerza zasięg współpracy tych państw o ogromne obszary na styku czarnej i arabskiej Afryki, a także na cały obszar przylegający do Morza Czerwonego.

Decyzja powzięta w Chartumie stanowi istotny czynnik aktywizacji niektórych nurtów polityki arabskiej w przededniu spotkania na szczycie państw arabsko-afrykańskich. (PAP)

Projekt poznańskiego plastyka Ujednolicone placówki gastronomiczne

Poznański plastyk — Aleksander Borys opracował projekt typowego obiektu gastronomicznego dla ośrodków rekreacyjnych. Ma on kształt osmiokąta, jest lekko konstrukcyjny i może być dowolnie zestawiany.

Po raz pierwszy projekt ten wykorzystano w poznańskim parku w Zoo na Malcie, oddano tam w ubiegłym roku do użytku bar kawowy, 1 kwietnia br. otwarto natomiast bar szybkiej obsługi, zestawiony z trzech osmiokątnych elementów. Przygotowuje się równocześnie lokalizację pod kolejne tego typu obiekty na terenie ogrodu. Zamierzeniem poznańskiego plastyka jest wykorzystanie projektu także w innych ośrodkach rekreacyjnych miasta i województwa. (pik)

prawy punktualności i niezawodności komunikacji autobusowej, a rozbudowa zaplecza obsługowo-naprawczego powinna jeszcze w br. przyczynić się do podwyższenia gotowości technicznej taboru PKS. Niezależnie od przekazania do eksploatacji w br. kilku nowych dworców PKS zwiększone będą starania o poprawę ich stanu i czystości.

Tak więc rozpoczyna się wielka kampania porządkowania spraw komunikacji pasażerskiej (zwłaszcza kolejowej) i przywracania należnej jej roli. (PAP)

W wywiadzie dla „Newsweeka” Husajn przyznaje się do otrzymywania pomocy finansowej z CIA

Agencja AP opublikowała informację o spotkaniu w ubiegłym tygodniu prezydenta USA Jimmy'ego Cartera z przywódcami Kongresu. Na spotkaniu tym, jak twierdzi AP, Carter oświadczył kongresmenom, że król Jordania Husajn jest „najlepszym dla USA źródłem informacji na Bliskim Wschodzie” i że pieniądze potajemnie przekazywane za jego pośrednictwem (od CIA — przyp. red.) przeznaczone były na zbieranie informacji wywiadowczych na Bliskim Wschodzie.

Prezydent dodał, że epizod z Husajnem i inne przypadki przecieków informacji na temat źródeł, z jakich korzysta CIA poważnie zmniejszają możliwość USA zbierania informacji wywiadowczych. Carter zwrócił się do przywódców Kongresu, aby pomogli mu polepszyć kres przecieków informacji poprzez ograniczenie dostępu do raportów wywiadowczych przedstawianych Kongresowi.

W swoim najnowszym numerze tygodnik „Newsweek” zamieszcza wypowiedź króla Husajna, który przyznaje się do otrzymywania pomocy finansowej z CIA na cele wywiadowcze, natomiast demenuje pogłoski jakoby osobiście korzystał z tych sum. (PAP)

Polityczny skandal w Bonn

Bezprawie wobec znanego naukowca

Stolica RFN — Bonn przeżywa kolejny skandal związany z działalnością Urzędu Ochrony Konstytucji, jednej z tajnych zachodnioniemieckich służb wywiadowczych. Urząd ten zyskał sobie „sławę” przed wielu laty z racji różnych akcji, podejmowanych przeciwko przedstawicielom sił postępowych i demokratycznych w Niemczech Zachodnich. To właśnie poufne informacje tej tajnej służby służą za podstawę praktyki „Berufsverbot” — zakazu wykonywania zawodu stosowanego wobec ludzi podejrzanych o lewicowe przekonywanie.

Najnowszy skandal ujawnia tygodnik „Der Spiegel”, informując o okolicznościach zainstalowania w połowie 1975 r. podsłucha w

USA wprowadzają 200-milową strefę rybołówstwa

Dzisiaj wchodzi w życie decyzja władz amerykańskich o rozszerzeniu strefy rybołówstwa tego kraju do 200 mil od wszystkich wybrzeży. Stalki zagraniczne będą musiały starać się o zezwolenie na połowy, a także respektować narzucone ograniczenia ilościowe. (PAP)

Ruszyła nowoczesna wytwórnia pasz w Wałczu

Wczoraj załoga Koszalińskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego przekazała do rozruchu technologicznie nową Wytwórnię Pasz w Wałczu. Wcześniej wszystkie urządzenia oparte na licencji czeskiej pomyślnie zdały próby techniczne.

Nowoczesna wytwórnia paszy sypkiej i granulowanej, po dojeździe do pełnej zdolności produkcyjnej, wyrobić będzie dziennie 240 ton mieszanki przemysłowych, tj. 60 000 ton

rocznie. Wszystkie obiekty są tu zautomatyzowane. Dwie sterownie w głównej hali produkcyjnej i magazynie pozwolą na dowolne komponowanie pasz. Zaplecze magazynowe — składowe rozwiązywać będzie problem rozdysponowywania całosci produkcji. Wprawdzie trwają ostatnie prace przy układaniu bocznic kolejowej, ale w początkowym okresie transport rozwiąza 16-tonowe paszowozy. Dostarczać one będą prosto spod zsyków pasze do dużych ferm tuczu przemysłowego województw pilskiego, koszalińskiego i słupskiego, „Poldrobu” i GS.

Dodatkowym usprawnieniem nowej wytwórni jest zaistnienie według polskiego pomysłu linia łuszczeniowa i czyścarni, która pracować ma na potrzeby innych wytwórni pasz.

W przyszłości powstanie tu jeszcze centralny magazyn części zamiennych dla potrzeb dobowych wytwórni w kraju oraz zakład remontowy, który będzie pracować na rzecz wytwórni na licencji czeskiej zlokalizowanych w rejonie północno-zachodnim Polski.

Jak informuje kierownik zakładu — inż. Henryk Openchowski — jest już skompletowana załoga. Przygotowano dla niej bardzo dobre warunki pracy i zaplecze bhp. Obok wytwórni powstanie również hotel robotniczy.

Załoga postanowiła skrócić okres dochodzenia do pełnej zdolności produkcyjnej z ośmiu do pięciu miesięcy. (ryk)

Współpraca RPA z Chile

Ukazujący się w Johannesburgu dziennik „The Star” informuje, że 4 marca przybyła do RPA z wizytą oficjalną okręt marynarki wojennej Chile „Esmeralda”. Wizyta okrętu chilijskiego, którego załogę — jak pisze dziennik — oczekuje gorące powitanie, — jest wyrazem zacieśniającej się współpracy między armią RPA a siłami zbrojnymi junty chilijskiej. RPA jest jednym z dostawców broni i sprzętu dla armii Chile. (PAP)

Wzrost cen w Danii

Wczoraj w Danii minął okres tymczasowej kontroli cen, ustanowiony na początku grudnia ubiegłego roku dla przyhamowania inflacji, której roczna stopa wynosiła w tym kraju prawie 14 procent. Już od pierwszego dnia ceny skoczyły gwałtownie w górę, co pozwala przypuszczać, że inflacja uderzy po kieszeni społeczeństwo duńskie również i w tym roku.

Poszły gwałtownie w górę ceny chleba, kawy, alkoholu, cukru, a także czasopism. W Danii, podobnie jak w wielu krajach Europy zachodniej, ceny rosną nieprzerwanie i niektóre towary drożeją z miesiąca na miesiąc. (PAP)

● Na ulicy Zamenhofa w Poznaniu, Tomasz P. wszedł wczoraj nagle na jezdnię i potrącony został przez autobus „San”. Pięsy doznał obrażeń.

● Ze stuczeniem czaszki i złamaniem obojczyka przewieziono do szpitala B. C., którego na ulicy Głogowskiej w Poznaniu (przy Dworcu Zachodnim) potrącił tramwaj linii 14.

● W Górze (gm. Oborniki, woj. poznańskie), S. P. prowadząc wózek konny zjechał na pobocze drogi i zaważył o przydrożny pień. W skutek przechyłu wózka spadł z wozu i dostał się pod koła pociągówca śmierć na miejscu. (t)

„GŁOS WIELKOPOLSKI” — DIENNIK ROBOTNICZEJ SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ
Adres redakcji: Poznań, ul. Grunwaldzka 19. Adres pocztowy: skrytka nr 1074 60-359 Poznań. Redaguje kolegium: Wiesław Porzycki (red. naczelny), Marian Flejsierowicz i Kazimierz Marcinkowski (zastępcy redaktora naczelnego), Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redakcji), Eugeniusz Cofa, Zbigniew Sęk, Zbigniew Szumowski.
Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW. Telefon: 600-41 łączy wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami 665-718. Sekretariat redaktora naczelnego 454-09. Zastępca redaktora naczelnego 665-718. Sekretarz redakcji 648-85. Dział informacji 665-939. Dział sportowy 648-45. Redakcja nocna 430-73 i 453-31. Biuro Ogłoszeń: Grunwaldzka 19 60-782 Poznań, tel. 665-916. Za treść i termin druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Druk PZG im. M. Kasprzaka — Poznań.

„PRASA — KSIĄZKA — RUCH”
Prenumerata: wpłaty przyjmują oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele do dnia 10 każdego miesiąca (z wyjątkiem grudnia) poprzedzającego okres prenumeraty: na miesiąc (17,50 zł), kwartał (52 zł), półrocze (104 zł). Indeks nr 35029.

Nad dziejami wojskowości

Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu podpisał ostatnio z Akademiką Sztuki Generalnego im. gen. Karola Świerczewskiego w Warszawie umowę o współpracy naukowo-badawczej i dydaktycznej - wychowawczej, obejmującą m. in. problemy ideowo - politycznego wychowania słuchaczy i studentów historii wojskowości oraz dydaktyki szkoły wyższej. W jej ramach podejmowane będą wspólne zadania naukowe, wnikające z programów i bieżących potrzeb obu uczelni.

W Instytucie Historii Uniwersytetu Poznańskiego istnieje od ośmiu lat Zakład Historii Wojskowości kierowany przez prof. dr. Benona Miśkiewicza, rektora Uniwersytetu A. Mickiewicza. Jest to jedyny tego rodzaju placówka w uczelniach cywilnych w Polsce: miara zainteresowania środowiska studentów dla dzieł militarnych Polski jest przygotowanie do ubiegłego roku akademickiego 160 rozpraw magisterskich o tej tematyce w Zakładzie Historii Wojskowości. O dorobku i problematyce naukowej zakładu informuje jego kierownik, rektor UAM, prof. dr. Benon Miśkiewicz.

— Badania historyczno-wojskowe w UAM — stwierdza nasz rozmówca — rozpoczęły się w połowie lat pięćdziesiątych, początkowo na seminarium prof. Gerarda Labudy, a następnie w Katedrze Historii Polski Feudalnej, kierowanej przez prof. Jerzego Topolskiego. W stosunkowo krótkim czasie powstały pierwsze prace doktorskie i habilitacyjne z zakresu dziejów wojskowości mojego autorstwa. Od 1962 roku — wychodząc naprzeciw istniejącemu zapotrzebowaniu — rozpocząłem stałe seminarium magisterskie na studiach dziennych i zaocznych, a następnie zorganizowaliśmy seminarium doktorskie, gdzie przygotowywało się wielu pracowników naukowych, zarówno na uczelniach cywilnych, jak i w placówkach wojskowych badających historię wojskowości.

Podejmowaliśmy szeroki wachlarz zagadnień obejmujących dzieje polskiej wojskowości. Problematyka koncentruje się obecnie na metodologii badań historyczno-wojskowych; dziejach wojskowości polskiej i powszechnej w okresie feudalnym; dziejach polskiej historii wojennej 1918/1919 oraz wojskowości polskiej w okresie dwudziestolecia międzywojennego, a także na zagadnieniach związanych z wojną wyzwolenia narodu polskiego 1939—1945. Szczególnie szeroko traktujemy historię ludowego Wojska Polskiego.

Metodologia badań — to od dziesięciu lat kierunek prac. Ogromny dorobek w tym zakresie mają zwłaszcza profesorowie Gerard Labuda, Henryk Łowmiański i Jerzy Topolski.

Szczególną rolę w tych rozważaniach odegrała kwestia wzajemnych relacji zachodzących między wojną, wojskiem i sztuką wojenną a dziejami społeczeństwa. W moich badaniach starałem się między in-

nymi określić kierunki poznawcze oraz opracować wskazówki metodologiczne, które złożyły się na program rozwoju nauki historyczno-wojskowej w Polsce.

Najbardziej intensywnie rozwinięte są w zakładzie badania dziejów wojskowości polskiej i powszechnej epoki feudalizmu, przyczyną historiografii naszej sprawami militarnymi średniowiecza zajęła się na szerszą skalę dopiero w okresie Polski Ludowej. Spośród opracowanych problemów można wymienić w pierwszym rzędzie studia nad obroną polskiej granicy zachodniej od początku aż po schyłek XIV wieku, dzieje wojenne Słowian we wczesnym średniowieczu, rozwój systemu obronnego w Polsce. Obok monografii opracowaliśmy również szereg zagadnień szczegółowych, jak na przykład działalność militarna Polski w czasach Kazimierza Wielkiego, najazd Fryderyka Barbarossa na Polskę w 1157 ro-

ku, problemy organizacji sił zbrojnych w Polsce średniowiecznej.

Innym kierunkiem badań naukowych rozwijanych w zakładzie są prace nad dziejami polskiej historiografii wojskowej. Nie prowadzi ich poza nami żadna inna placówka zajmująca się problematyką historyczno-wojskową, chociaż istnieją w tym zakresie znaczne potrzeby. Podstawą tych prac jest potrzeba uchwycenia polskiego dorobku piśmienniczego w dziedzinie wojskowości do schyłku XIX wieku oraz opracowanie bibliografii do czasów obecnych.

Ważną problematykę badań naukowych stanowią dzieje wojenne powstania wielkopolskiego, których owocem była obszerna synteza dotycząca tych wydarzeń, w związku z 50 rocznicą powstania; opracowujemy obecnie kolejne dzieło do tych spraw.

Rozwijamy szeroki wachlarz badań obejmujących udział chłopów wielkopolskich w walkach narodowo-wyzwoleńczych w Polsce w latach 1794—1864, uzbrojenie mieszczan poznańskich w XVIII wieku w świetle inwentarzy, czy wreszcie problemy walki Wielkopolski z naporem germanizacji na przestrzeni dziejów. Z problematyki tej wywodzi się też publikacja „Wojsko Polskie w życiu Wielkopolski”.

Zaawansowane są badania oraz bliskie końca dysertacje doktorskie na temat dziejów wojskowości polskiej w okre-

Dokończenie na str. 4

Powrót zimy

Zima wróciła w tych dniach także w góry. Na zdjęciu — narciarze na Szrenicy. CAF — fot. Rybczyński

Nowoczesny system naszej łączności zaczyna nabierać realnych kształtów. W tym roku mają wejść do eksploatacji 4 pierwsze międzymiastowe centrale typu „Pentaconta” — w Krakowie, Gdańsku, Warszawie i Poznaniu. Przyczynia się one do dalszej automatyzacji ruchu telefonicznego, zapewnia lepszą słyszalność rozmów, pozwolą łatwiej uzyskiwać połączenie. Jest to początek tworzenia struktury, której ostatecznym rezultatem będzie możliwość automatycznego łączenia się z każdego aparatu z dowolnym punktem w kraju.

Z 4 nowymi węzłami współpracować będzie 17 terenowych „końcówek”, m. in. w Kaliszu, Gnieźnie, Nowym Sączu, Zakopanem, Krynicy. Każda z tych miejscowości mieć będzie pełną samodzielność po łączy z unikiem kłopotliwego transzitu. Jako piątą, otwarta będzie w 1979 r. między miastowa centrala „Pentaconta” we Wrocławiu. W dalszej kolejności dojdą podobne obiekty w Szczecinie, Koszalinie, Lublinie, Łodzi, Białymstoku i Katowicach.

Niezależnie od tych przyszościowych rozwiązań rozwija się nadal ruch automatyczny w systemie „miasto — miasto”. Z ponad 600 milionów połączeń międzymiastowych realizowanych w ciągu roku o-

koło 70 proc. uzyskuje się już bez pośrednictwa telefonistek. Prawda, w godzinach „szczytu” numery kierunkowe są często zajęte, a przepustowość linii jeszcze za mała, choć przy przechodzeniu na ruch automatyczny zwiększa się trzykrotnie wiązki łączy.

Jedynym sposobem rozładowania „korków” na łączności jest stosowanie kabli tzw. współosiowych, gdzie na jednej parze przewodów można prowadzić jednocześnie 300 do 2700 rozmów. Mamy już ponad 600 zautomatyzowanych relacji, w tym roku przybędzie około 50 nowych.

Jeśli trudno dodzwonić się z miasta do miasta, czy uzyskać połączenie z gminą — to dzieje się tak dlatego, że przez całe lata rozwój łączności traktowano jako rzecz o drugorzędnym znaczeniu. Placimy teraz rachunki za okres telekomunikacyjnego zastoju, za spychanie tej branży na inwestycyjne marginesy. Dopiero stosunkowo niedawno spojrzano na sprawy łączności innym okiem, choć do pełnego pokrycia potrzeb ciągle jeszcze bardzo daleko, a niedostatek środków nadal stopuje niejedno za mierzenie dużej wagi.

W każdym razie życie przekonało nas, że słaby rozwój telekomunikacji jest dużą przeszkodą w kierowaniu gospodarką, że w dobie usprawnia-

„Układ nerwowy” nowoczesnego państwa

Tele-przyspieszenie

Organizacji pracy nie można pominąć całej sfery działań związanych z telefonem i telekssem. Dało to znać o sobie zwłaszcza po wprowadzeniu nowego podziału administracyjnego kraju, gdy koniecznością chwili stała się szybka łączność między stolicą, a miastem wojewódzkim, między województwem a gminą.

Zaległości odrabia się obecnie w szybkim tempie. Pierwszoplanową sprawą jest zapewnienie dwukierunkowej, automatycznej łączności stolicy z tymi ośrodkami, które awansowały do rangi miast wojewódzkich. W chwili tworzenia nowych województw w Warszawie można było łączyć się bez udziału telefonistek jedynie z Legnicą, Toruniem, Radomiem, Siedlcami, Płockiem i Ciechanowem. Później prawie każdy miesiąc przynosił kolejne automatyczne relacje. Wszędzie wskazuje na to, że do końca I kwartału br. Warszawa będzie mieć zautomatyzowane połączenia międzymiastowe z centrami wszystkich województw.

W imponującym tempie prowadzona jest akcja „Teleks w każdej gminie”. Początkowo planowano zakończyć całą operację w 1978 r. Potem skrócono termin o rok, a obecnie robi się wszystko, aby zameldować o wykonaniu zadania najdalej w końcu tego półroczu.

Dotychczas dalekopisy zainstalowano w ponad 2000 gmin. „Białe plamy” widać jeszcze tylko w 8 województwach. Wypełnienie tych luk będzie kwestią najbliższych miesięcy; o ile dopiszą dostawy sprzętu z NRD i Czechosłowacji. Musimy korzystać z importu, bo nasz przemysł w ogóle nie produkuje tych urządzeń.

Większość dalekopisów założono w urzędach pocztowych, gdzie korzystając z nich mogą władze gminy, organizacje polityczne i społeczne oraz wszelkie jednostki gospodarcze na danym terenie (np. kółka rolnicze, spółdzielnie itd.). Każde połączenie pozostawia po sobie maszynowy zapis tekstu. Nie bez znaczenia jest i

Faszystowski złodziej i zbrodniarz niepospolity (II)

MIEDZY LWOWEM I KRAKOWEM

Ministerstwo Sprawiedliwości Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wystąpiło dnia 17 sierpnia 1950 r. poprzez Poselstwo Rzeczypospolitej w Hadze o ekstradycję do dyspozycji Pierwszego Prokuratora Najwyższego Trybunału Narodowego Pietera Nicolaasa Mentena jako po dejrzanego o to, że w okresie okupacji hitlerowskiej Polski przez III Rzeszę Niemiecką:

1. brał on udział w dokonywaniu zabójstw obywateli polskich, prześladowanych przez okupacyjne władze hitlerowskie, a w szczególności, że prze prowadził w dniu 27 sierpnia 1941 r. w Urzeczy koło Stryja, przy pomocy dwóch funkcjonariuszy hitlerowskiej policji i służby bezpieczeństwa, egzekucję około 180 obywateli polskich narodowości żydowskiej, w tej liczbie cztery siostry Michała Morskiego: Marię, Linę, Helenę i Salomeę oraz jego dwie siostrzenice: Ernę i Lusie, wszy stkie z rodziny Pistynierów;
2. w tym samym czasie na terenie Lwowa i Krakowa działał na szkodę obywateli polskich, prześladowanych przez władze hitlerowskie ze względów politycznych lub rasowych, a mianowicie przywłaszczając sobie i wywiozł do Holandii przedmioty, które stanowiły dzieła sztuki i pamiątki narodowe Polski, oraz mienie, które należało do ich polskich prawnych właścicieli.

Wniosek ekstradycyjny został oparty na aktach dochodzenia przeciwko Mentenowi, przeprowadzonego przez Prokuraturę Sądu Apelacyjnego w Krakowie, a w szczególności o zeznania świadków, między innymi: — prof. dr. Franciszka Groera, który znał Mentena jeszcze z okresu przed 1 września 1939 r. i spotkał go w sierpniu 1941 r. we Lwowie; — Stanisława Cygierstrajcha, który znał Mentena z lat 1937 — 1939 jako współnika Izaaka Pistyniera, zamieszkałego w Podhorcach koło Stryja i jako właściciela sąsiadującego z Podhorcami majątku Sopot; — Tadeusza Podhoreckiego, który znał Mentena od 1929 r. i spotkał go w listopadzie 1941 r. we Lwowie, a następnie był u niego szoferem do dnia 18 lipca 1942 r., tzn. do aresztowania przez Gestapo w Krakowie; — oraz dalszych takich świadków, jak Irena Stebnińska z Krakowa, Kazimierz Kotkowski z Katowic, Tadeusz Jakub Wierzejewski z Warszawy, Aleksander Szymański z Wałbrzycha, Michał Mirski z Warszawy, Maria Voelpłowa z Bytomia.

Wniosek ekstradycyjny Polski nie został niestety wówczas pozytywnie załatwiony przez władze Holandii. Natomiast w sierpniu 1950 r. Poselstwo Holenderskie w War-

szawie powiadomiło Ministerstwo Spraw Zagranicznych PRL, że Menten został skazany przez Sąd Odwoławczy w Hadze na osiem miesięcy więzienia z zawieszeniem aresztu prewencyjnego za udzielanie pomocy nieprzyjacielowi, to znaczy — za kolaborację z Niemcami hitlerowskimi.

Nadmieniam, że w latach 1947 — 1948 osobą Mentena interesował się członek Holenderskiej Misji Repatriacyjnej Richard Jodel, zamieszkały wówczas w Amsterdamie, Heerengracht 583, który podjeżdżał, iż Menten był agentem Gestapo. Sprawa Mentena zajmował się w 1948 r. również adwokat dr J. C. Coebergh, zamieszkały wtedy w Hadze, Noordeinde 75. Wyniki tych zainteresowań zakończyły się jednak tylko tym, że, jak to powyżej stwierdziłem, dnia 14 lutego 1948 r. odbył się proces przeciwko Mentenowi w Amsterdamie, na którym został on skazany na trzy lata więzienia, zaś dnia 9 listopada 1949 r. w wyniku rozprawy rewizyjnej kara ta została przez sąd odwoławczy zmniejszona tylko do 8 miesięcy więzienia.

Główna Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce (GKBZHW) — mimo nieuwzględnienia wniosku ekstradycyjnego Polski przez władze Holandii — ani nie zawiesiła, ani nie umorzyła w 1950 r. śledztwa przeciwko Mentenowi. Śledztwo przeciwko Mentenowi było i jest nadal w Polsce otwarte.

Menten został ostatnio ekstradowany ze Szwajcarii do Holandii po jego aresztowaniu dnia 6 grudnia 1976 r. w Zurichu. P. N. Menten popełnił zbrodnie przede wszystkim na terytorium ZSRR. Niezależnie od tego, czy odpowiednio ku temu władze wystąpią o ekstradycję Mentena, Główna Komisja BZHWP zastrzeżenie sobie możliwość podjęcia stosownych kroków — w zależności od rozwoju sytuacji — zmierzających do należytego ukarania P. N. Mentena jako faszystowskiego zbrodniarza wojennego i zbrodniarza przeciwko ludzkości.

II.

W wydaniu przez „Kunstweilingen Sotheby mak Van Waay” Katalogu nr 263, który obejmuje wystawione na sprzedaż przez Mentena dzieła sztuki, została zamieszczona przedmowa Wima van Geffena. Treść tej przedmowy oprócz niektórych danych prawdziwych, np. roku urodzenia Mentena, zawiera jednak pewne błędne informacje względnie niedopowiedzenia. I tak — w świetle dokumentów Głównej Komisji

BZHWP — Pieter Nicolaas Menten, który przebywał w Polsce od około 1924 r., zainwestował znaczne kapitały w przemysł drzewny i następnie zakupił na licytacji znaczne obszary w miejscowości Sopot, koło Skolego w okolicy Stryja, gdzie nabył także duże obszary gruntów o powierzchni około 1500 ha, które razem z lasami tworzyły majątek dużej wartości. W związku z nabyciem tego majątku Menten prowadził długoletni proces z rodziną żydowską Pistynierów, właścicieli majątku Podhorce, który to proces przegrał. Na początku lat 30-tych Menten został honorowym konsulem Holandii w Krakowie. Tuż przed 1 września 1939 r. Menten został, według zeznań niektórych świadków — aresztowany przez władze polskie pod zarzutem szpiegostwa na rzecz Niemiec hitlerowskich.

Pod koniec 1939 r. Menten pojawił się w Krakowie, gdzie widywano go w towarzystwie Niemców. Był wówczas w stałym kontakcie i w kolaboracji z Gestapo oraz z SS-Standartenführerem Eberhardem Schoengarthem, który na początku 1940 r. został mianowany dowódcą policji bezpieczeństwa i służby bezpieczeństwa w Generalnej Guberni (BdS Krakau). W 1941 r. po agresji Niemiec hitlerowskich na ZSRR, Schoengarth został dowódcą „grupy operacyjnej do zadań specjalnych” (Einsatzgruppe zur besonderen Verwendung) na terenie Lwowa i okolic. Grupa ta była sformowana z funkcjonariuszy podległych Schoengarthowi urzędów BdS i KdS w Krakowie, Warszawie, Lublinie oraz Białymstoku. Schoengarth uczestniczył m. in. w mordzie na profesorach lwowskich.

W sierpniu 1941 r. Schoengarth kierował organizacją stałych placówek aparatu bezpieczeństwa Rzeszy na terenie dystryktu Galicja. W latach 1941 — 1943 sprawował on nadal urząd BdS w Krakowie. Dnia 20 stycznia 1942 r. uczestniczył w konferencji w Am Agrosen Wannsee, na której opracowano plan zagłady Żydów w Europie. W czerwcu 1943 r. Schoengarth został przeniesiony do Hagii na stanowisko dowódcy policji bezpieczeństwa i służby bezpieczeństwa.

Po napaści Niemiec hitlerowskich na ZSRR Menten przybył do Lwowa w dniu 1 lipca 1941 r. i zamieszkał od dnia 5 lipca tego roku w mieszkaniu prof. Tadeusza Ostrowskiego, który został zamordowany na początku lipca tegoż roku przez Niemców wraz z

Dokończenie na str. 4

prof. dr CZESŁAW PILICHOWSKI

dyrektor Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce

trzoną kryptonimem PIAST, stawia pierwsze kroki w woj. lubelskim.

Ma więc łączność sporo osiągnąć, którymś słusznym może się szczyścić. Nie tylko zagęszcza się sieć telekomunikacyjnych arterii, ale również wprowadzamy urządzenia najwyższej klasy, jak choćby wspomniane centrale typu „Pentaconta”. Nie w tym rzecz, by wypychać się na siłę do światowej czołówki; zresztą masowa wymiana urządzeń jest rzeczą zbyt kosztowną, by mogła być dokonana w krótkim czasie. Na razie więc działania muszą iść dwutorowo: z jednej strony wypełnianie ilościowych luk, z drugiej zaś — windowanie poziomu technicznego, wspinanie się na wyższe szczeble postępu i nowoczesności.

Krok po kroku, łączność posuwa się naprzód. Rozważnie — pod względem doboru techniki i systemów, za wolno — biorąc pod uwagę skalę potrzeb. W każdym razie znaleziono drogę wyjścia ze ślepego zaułka. Coraz wyraźniej rysują się zryby zintegrowanej sieci telekomunikacyjnej prawdziwego „układu nerwowego” nowoczesnego państwa.

ZENON BUDNY

STRONA

GŁOS — 1 III 1977

Konkretny program działania w każdej wsi

Międzywojewódzkie nara-
dy aktywnego, wspólnego
komitetów gminnych PZPR
ZSL, a następnie ogólnowje-
skie zebrania organizacji par-
tyjnych i kół ZSL z udziałem
rolników bezpartyjnych zako-
ńczyły pierwszy etap prac nad
precyzowaniem w poszczegól-
nych regionach, gminach i
wsiach tegorocznych zadań w
rolnictwie wynikających z po-
stanowień VI Plenum KC
PZPR.

Była to w powszechnym od-
czuciu potrzebna i pożyteczna
dyskusja, która potwierdzając
trafność decyzji VI Plenum
KC PZPR wywołała różno-
rodne społeczno-produkcyjne
inicjatywy całych wsi i po-
szczególnych producentów rol-
nych. Ogólnowjejskie zebrania
przyczyniły się do szerokiego
spopularyzowania postanow-
ień VI Plenum Komitetu
Centralnego partii i podjętych
w ostatnim okresie szeregu de-
cyzji o szczególnym znaczeniu
dla rozwoju produkcji i nowo-
czesnych form gospodarowa-
nia.

Tak rzetelnej, rzeczowej go-
spodarskiej debaty rolników
nad sposobami zwiększania

produkcji i lepszego wykorzy-
stania rezerwy w gospodarce
rolnej jaka cechowała przepro-
wadzone w lutym ogólnowje-
skie zebrania, nie mieliśmy
jeszcze na naszej wsi. Świad-
czy to o powszechnej aproba-
cie polityki rolnej oraz zroz-
umieniu roli i zadań rolnictwa
w zapewnieniu stałej poprawy
wyżywienia narodu oraz spo-
łeczno-gospodarczego rozwoju
kraju.

Kierując się poczuciem patrio-
tyzmu i obywatelskiej powinności
dobrze gospodarujący rolnicy od-
powiedzieli na list i sekretarza
KC PZPR — Edwarda Gierka kon-
kretnymi zobowiązaniami produk-
cyjnymi oraz różnorodnymi przed-
sięwzięciami na rzecz uzyskania
już w tym roku jak najlepszych
wyników pracy. W sposób nie-
zwykle szczerzy i bezpośredni mó-
wiono na zebraniach wiejskich
nie tylko o tym co już zrobiono, ale
o tym co jeszcze można i należy
zrobić. Wskazywano na istniejące
rezerwy w sobie, w swoich sa-
siadach oraz na możliwości ich uru-
chomienia m. in. przez lepszą go-
spodarkę ziemi, zmianę struktury
pracy, likwidację różnic w po-
ziomnie gospodarowania, wykorzy-
stanie wolnych stanowisk w
chlewniach i oborach, zmniejsze-
nie przynajmniej o połowę uboju
ciat.

Optymistyczny jest fakt — po-
twierdzono go w czasie tych go-
spodarskich dyskusji na zebra-
niach — rosnące zainteresowa-
nia rolników specjalizacją i ko-
operacją w produkcji rolnej, or-
ganizowaniem chłopskich zespołów
produkcyjnych i upraw zbloko-
wanych oraz rolniczych spółdziel-
ni produkcyjnych.

Polityka rolna partii, zapew-
niająca dobre perspektywy
wszystkim producentom oraz
zapowiedziane przez I sekre-
tarza KC PZPR na VI Plenum
wprowadzenie od 1980 r. eme-
rytury dla rolników — oto są
aktualnie najistotniejsze czyn-
niki, sprzyjające dobrej atmo-
sferze pracy w rolnictwie.

Ogólnowjejskie otwarte ze-
brania organizacji partyjnych i
kół ZSL dostarczyły bogatego
materiału do ustalenia kon-
kretnych zadań produkcyj-
nych dla każdego gospodar-

stwa rolnego. Temu też słu-
żyć będą marcowe indywidual-
ne rozmowy z rolnikami. Pod-
czas tych rozmów specjaliści
rolni wskażą przodującym
producentom jak przez dalsze
doskonalenie struktury upraw,
wprowadzenie najnowszych
zdobyczy nauki, rolniczej moż-
na uzyskać wyższe plony. Na-
tomiał w czasie rozmów ze
średnimi i słabszymi rolnika-
mi ustalane będą sposoby
lepszego wykorzystania posta-
danych przez nich możliwości
produkcyjnych i równania do
najlepiej gospodarujących, w
podobnych lub zbliżonych
warunkach.

Chodzi jednak nie tylko o
ustalenie środków i sposobów
zwiększenia produkcji w każ-
dym gospodarstwie. „Zadanie
polega na tym — mówi I se-
kretarz KC PZPR 17 lutego
na krajowej naradzie aktywu
polityczno-gospodarczego, aby
skrócić czas od dyskusji do
realizacji, od decyzji do efek-
tu”.

Dłatego realizacji podjętych
na ogólnowjejskich zebraniach
i w czasie indywidualnych
rozmów z rolnikami zadań mu-
si towarzyszyć codzienna tro-
ska władz terenowych, o roz-
wój produkcji rolnej, kon-
kretna pomoc służb rolnych
oraz instytucji i organizacji
obsługujących wieś i świad-
czących usługi produkcyjne
dla rolnictwa.

Niezbędna jest skuteczna
kontrola wykonywania tego
co postanowiono na ogólnow-
jejskich zebraniach oraz
ustaleń podjętych na rozmo-
wach indywidualnych z rolni-
kami. Chodzi o konsekwentne
rozliczanie siebie i innych z
codziennych obowiązków. Te-
mu służyć winien m. in. zapo-
wiedziany na kwiecień br. II
Powszechny Przegląd Gmin.

FRANCISZEK BOBULA

MIĘDZY LWOWEM I KRAKOWEM

Dokończenie ze str. 3

innymi polskimi profesorami
lwowскими. W mieszkaniu prof.
Ostrowskiego we Lwowie, które
to mieszkanie zostało przydziel-
one Mentenowi przez Gestapo, znaj-
dowało się wiele bardzo warto-
ściowych dzieł sztuki, w tym obra-
zy malarzy światowej sławy, które
stanowiły częściowo własność
prof. Ostrowskiego, a częściowo
rodzin hrabiów Badenich i ksią-
żąt Jabłonowskich.

Istnieją ważne dane posła-
kowe, że Menten zrabował we
Lwowie z mieszkań: — zamor-
dowanego profesora Ostrows-
kiego duże ilości porcelany i
dywanów oraz obrazy pędzla
Corneliusa de Vosa, Luca Si-
gnorelli, G. Honthorsta, F. Bru-
chera, J. B. Greuze, G. Cour-
betta, J. Rommeya, J. Opie i J.
Reynoldsa; — zamordowanego
profesora Ruffa — obrazy pęd-
zla C. Netschera, D. Teniera,
A. Canaletto, A. Brouwe-
ra, P. Wouwermana, G. Panni-
niego; — rodziny Blumenfeld
— 6 popiersi cesarzy rzyms-
kich, około 80 cm wysokości,
wykonanych przez włoskich
mistrzów z XVI wieku, oraz
obrazy, dywany i porcelanę.
Znamienne, że w chwili are-
stowania prof. Ostrowskiego
wszystkie te osoby mieszkaly
właśnie u niego, a mianowicie:
Stanisław Ruff z żoną
Anną z Blumenfeldów i synem
Andrzejem, oraz Katarzyna
na Demko, obywatelka USA,
wieloletnia nauczycielka języ-
ka angielskiego rodziny Ostro-
wskich. Wszystkie te osoby o-
raz żona prof. Ostrowskiego —
Jadwiga Ostrowska — zo-
stały zamordowane przez hit-
lerowców w lipcu 1941 r.

W latach 1941 — 1942 Men-
ten dysponował samochodem,
który został mu przydzielony
przez hitlerowską służbę i po-
licję bezpieczeństwa. Wów-
czas jeździł on często ze Lwo-
wa do Krakowa, przewożąc
meble oraz wartościowe rze-
czy z mieszkania prof. Ostro-
wskiego, jak również dywany,
gobeliny, obrazy i inne przed-
mioty sztuki, kupione za bez-

cen lub zrabowane przy pomo-
cy Niemców na terenie Lwo-
wa. Poza tym Menten jeździł
w 1941 i 1942 r. do Kijowa i
Rygi, gdzie miał kontakty z
wysokimi funkcjonariuszami
Gestapo. Menten występował
wówczas często w mundurze
SS-Hauptsturmführera i prze-
chwalał się, że jest Sonder-
führerem SS. Menten zaanga-
żował jako eksperta do spraw
sztuki Josefa Stieglitz, za-
mieszkałego wówczas w Kra-
kowie, a następnie w Tel-Awi-
wie. Menten zapewnił w za-
mian Stieglitzowi „ochronę je-
go osoby” przez Gestapo, po-
starał się o to, że „Stieglitz
mógł się poruszać bez opaski
żydowskiej i mieszkał w cen-
trum Lwowa”. I nie tylko to.
Stieglitz ma więc określone za-
owiązania wobec Mentena.

III.

W Krakowie Menten był ko-
misarycznym zarządcą (Treuh-
haender) co najmniej czterech
antykwaratów żydowskich.
Miał on wówczas być w blis-
kich stosunkach z wyższym
dowódcą SS i policji na Gene-
ralną Gubernię, SS-Obergrup-
penführerem Friedrich-Wilhel-
mem Kruegerem, oraz z gene-
ralnym gubernatorem Hansem
Frankiem. Dla nich podobno
skupował i rabował dzieła
sztuki.

Dnia 18 lipca 1942 r. z nieusta-
lonych powodów Menten został
przez Niemców aresztowany w
Krakowie, ale — za wstawień-
stwem swoich protektorów hitle-
rowskich — został wkrótce zwol-
niony. Byli to bliscy jego hitler-
owskiej kompani z Gestapo w Kra-
kowie m. in.: SS-Sturmabführer
Kipka, SS-Brigadeführer
Schoengarth, SS-Obersturmbann-
führer Heim, SS-Sturmabführer
Berkan, SS-Obersturmführer Lei-
ber, SS-Untersturmführer Rosen-
baum. Postępowanie przeciwko Men-
tenowi i niektórym funkcjonariuszom
SS toczyło się przed sądem SS
i policji Nr 6 w Krakowie. I tu
trzeba stwierdzić, że to, co pise-
w przedmowie do „Katalogu Nr
263” van Geffen, że w 1942 r. woj-
ska niemieckie ograbily dom Men-
tena we Lwowie wraz z bogatą

Ośrodek „Kaspj” opracuje informacje z „Saluta-5”

Specjaliści z niedawno utwo-
rzonego Ośrodka Naukowo-
Produkcyjnego „Kaspj” przy-
gotowują się do opracowania
informacji, uzyskanych przez
kosmonautów Wiktora Gor-
batko i Jurija Gładzkowa pod-
czas prac na pokładzie stacji
orbitalnej „Salut-5”.

Ośrodek ten, decydują rady
„Interkosmosu”, ma koordy-
nować badania prowadzone
przez naukowców z krajów so-
cjalistycznych.

Działalność ośrodka „Kas-
pij” obejmuje badania zasob-
ów naturalnych za pomocą
metod naziemnych i aerokos-
micznych, konstruowanie no-
wych rodzajów półprzewodni-
kowych urządzeń zapamiętu-
jących, odbiorników promie-
niowania podczerwonego,

Ładowność — 120 ton

Radziecka supercieżarówka

Ładowność największej cięż-
arówki radzieckiej wynosi
120 ton. Jej próby ukończono
właśnie w jednej z syberyjs-
kich odkrywkowych kopalni
węglu. Seryjna produkcja no-
wej ciężarówki rozpocznie się
w bieżącej pięciolatce (1967 —
80) w zakładach w Zadino
(Białoruś).

Samochód eksploatowany bę-
dzie przede wszystkim w od-
krywkowych kopalniach wę-
gla i rud. Można na niego za-
ładować dwa wagony towaro-
we. Mimo dużych rozmiarów
— 14 metrów długości i około
5 wysokości, ciężarówka jest
łatwa w prowadzeniu. Rozła-
dunek wywrotki trwa zaled-
wie 12 sekund. Szybkość 60
km/godz. Jest w pełni wystar-
czająca dla tego typu pojaz-
dów. Napędzane one będą sil-
nikiem gazowym — turbinowym
o mocy 1200 koni mechanicz-
nych. (PAP)

Sport-sport

Pucharowa środa

12 atrakcyjnych pojedynków

Międzynarodowy sezon piłkarski rozpoczyna się na dobre. W najbliższą środę rozegrane zostaną pierwsze ćwierćfinałowe mecze europejskich Pucharów. Wśród 12 pojedynków, jeden szczególnie intryguje polskich kibiców. We Wrocławiu Śląsk podejmie w Pucharze Zdobywców Pucharów włoską drużynę SC Napoli.

Wrocławianie mają duże szanse zwycięstwa. W sobotnim ligowym meczu ze Stalą Mielec zademonstrowali dobre przygotowanie do sezonu. Świetnie grała defensywa, druga linia, w wysokiej formie znajduje się najlepszy napastnik Janusz Sybis.

Napoli natomiast rozczarowało swych kibiców, remisując w ostatnim meczu ligowym z Genuą na własnym boisku (1:1). Trener Śląska Władysław Zmuda powiedział, że Śląsk dążyć będzie do jak najwyższego zwycięstwa. Sukces w meczu ze Stalą wpłynął mobilizujący na cały zespół.

W pozostałych meczach 1/4 finału PZP zmierzą się: MTK Budapeszt — Hamburger SV; Anderlecht Bruksela — Southampton; Lewski-Spartak Sofia — Atletico Madryt.

PUCHAR EUROPY

Najciekawsze mecze odbędą się w Pucharze Europy. Słynne kluby, znani piłkarze. W każdym z pojedynków trudno wskazać faworyta. Obrońca trofeum — Bayern Monachium podejmie Dynamo Kijów. Oba zespoły znane są ze swych umiejętności, ale własne boisko przemawia za Bayernem — najlepszą klubową jednostką Europy ub. sezonu.

Francja emocjonuje się pojedy-
niem St. Etienne z Liverpoolem.
Zespół Keegana i Toshaka pro-
wadzi w angielskiej ekstraklasie.
St. Etienne słabiej ostatnio spisu-

Hokej na lodzie

5:5 hokeistów Bogdanki

W ostatnim swym ligowym wy-
stępie hokeiści Bogdanki zremi-
sowali z Pogonią Siedlce 5:5 (3:3,
1:2, 1:0). Bramki dla gospodarzy
zrobili: Kociński, Graczyk, Ma-
ciejak, Cebula i Czok.

W rozgrywkach II ligi Bogdan-
ka zajęła siódme miejsce i nie
wiadomo jaki będzie jej los w
przyszłym sezonie. Poznańscy
hokeiści wiedzą jedynie że do II li-
gi wchodzi jeden zespół, nie
wiadomo natomiast ile spada. Spraw-
ę wyjaśni w najbliższym cza-
sie PZHT. (wił)

II LIGA — PÓŁNOC

Unia Oświęcim —
Stilon Gorzów 10:3 i 15:6
Znicz Pruszków —
Stal Toruń 7:6 i 3:12
Boruta Zgierz —
Włókniarz Zgierz 4:2 i 8:4
Bogdanka —
Pogoń Siedlce 5:6 i 5:5

TABELA KOŃCOWA

1. Unia Ośw.	28	56:0	237:63
2. Stilon Gorzów	28	42:14	208:124
3. Boruta Zgierz	28	37:19	167:104
4. Włókniarz Zg.	28	25:30	128:131
5. Stal Toruń	28	20:36	136:175
6. Pogoń Siedlce	28	19:37	117:188
7. Bogdanka P-4	28	18:38	126:195
8. Znicz Pruszków	28	6:50	67:286

VII Zimowe Igrzyska Młodzieży Szkolnej

Turniejem hokejowym w No-
wym Targu rozpoczęły się w po-
niedziałek Zimowe Igrzyska Młod-
zieży Szkolnej. Startuje 8 dru-
żyn: reprezentacje Torunia, War-
szawy, Gdańska, Krosna, Nowego
Sącza, Opola, Bydgoszczy i Kato-
wic.

W inauguracyjnym meczu To-
ruń pokonał Warszawę 15:1 (5:0,
6:0, 4:1). Pozostałe konkurencje
igrzysk rozpoczynają się 1 i 2
marca.

TABELE WYNIKI TABELE

Piłka ręczna

II LIGA KOBIEC GRUPA A

Start Opole — Sparta Gniezno
14:12 i 11:12
Start Elbląg — Victoria Toruń
mecz przełożony
Śleza — Otmęt Krapkowie
17:22 i 16:13
Przemysław — Start Łódź
13:12 i 16:9

1. Otmęt Krapkowie	18	25:11	325:237
2. Start Elbląg	16	25:7	240:198
3. Victoria Toruń	16	21:11	235:199
4. Przemysław	18	19:17	242:246
5. Śleza	18	15:21	922:304
6. Start Łódź	18	13:23	197:227
7. Start Opole	18	12:24	237:286
8. Sparta Gniezno	18	10:22	200:276

Siatkówka

II LIGA MĘŻCZYZN GRUPA I

Skra — AZS W-wa 2:3 i 1:3
Start — Legia 3:2 i 0:3
MZKS Ostrołęka —
AZS II Olsztyn 2:3 i 2:3
Calisia —
Gwardia W-wa 3:0 i 3:0
Poznań — Lechia 3:2 i 3:2

1. Legia	30	26	83:25
2. Poznań	30	19	69:52

W. Fibak siódmy na liście WCT

Równolegle z rozgrywkami o te-
nisową „Grand Prix” toczą się
turniejowe boje czołowych teni-
sistów świata o tytuł mistrza
WCT. Po dotychczas rozegranych
turniejach eliminacyjnych liderem
rankingu WCT jest Ameryka-
nin Jimmy Connors, a Wojciech
Fibak zajmuje siódme miejsce.
Za 10 dni rozpocznie się półfina-
lowy turniej z udziałem ośmiu
graczy walczących o mistrzostwo
WCT. Druga ośmiemka spotka się
w innym półfinale po turnieju wim
biedoskim.

Oto czołówka rankingu WCT:
1. Jimmy Connors (USA) — 340
pkt., 2. Dick Stockton (USA) —
320 pkt., 3. Cliff Drysdale (RPA)
— 240 pkt., 4. Tom Okker (Holan-
dia) — 210 pkt., 5. Ilie Nastase
(Rumunia) i Tony Roche (Austra-
lia) po 200 pkt., 7. Wojciech Fi-
bak (Polska), Vitas Gerulaitis
(USA), Ken Rosewall (Australia)
po 180 pkt., 10. Eddie Dibbs (USA)
— 160 pkt.

Dwie wygrane piłkarzy Olimpii

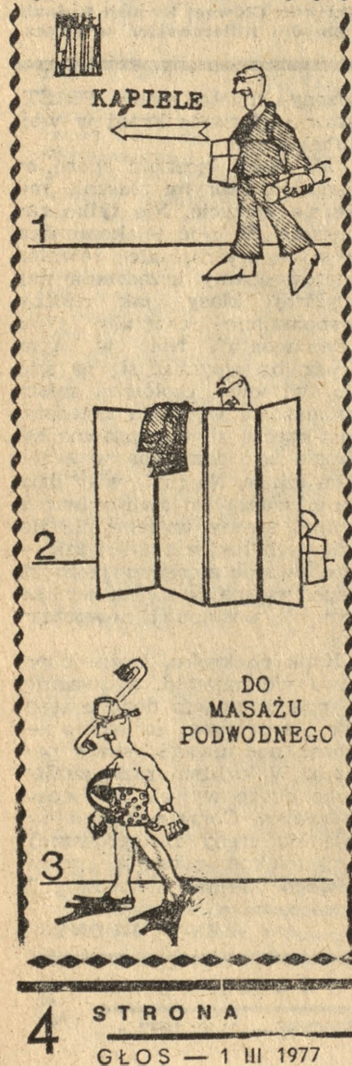
Piłkarze II-ligowej Olimpii prze-
bywają obecnie na zgrupowaniu
w Ślubicach. Gwardziści posiada-
ją bardzo dobre warunki do tre-
ningu, rozgrywają też mecze to-
warzyskie z drużyną NRD.
W pierwszym spotkaniu po-
znaniacy pokonali lidera II
ligi NRD — Stahl Eisenheuten-
stadt 1:0 (1:0), a bramkę zdobył
Nickelring. Również drugi mecz z
Motorem Oberswalde Olimpia wy-
grała 1:0 (0:0). Strzelcem bramki
był Kolat. (wił)

Zwycięstwo i remis pingpongistek Stomila

Tenisistki stołowe Stomila roz-
egrały dwa mecze ze Stalą Stocz-
nia Szczecin w ramach spotkań
o mistrzostwo II ligi. W pierw-
szym meczu poznanianki zremi-
sowały 5:5. Punkty dla Stomila zo-
dobyły: Baranowska i Mruk po 2
punkty, Filipowska 1. Przy stanie 5:4
dla Stoczni decydujący o remi-
sie punkt uzyskała Baranowska,
zwyciężając po zaciekłej walce Za-
chorę 2:1 (18, —12, 20).

W niedzielnym meczu wyraźnie
lepsze były poznanianki, które
wygrały 7:3. Punkty zdobyły:
Mruk, Filipowska i Baranowska
po 2 oraz w grze podwójnej para
Mruk — Filipowska. Po tych me-
czach w tabeli II ligi prowadzi El-
ta Łódź — 21 pkt., przed Wartą
Gorzów — 19 pkt., i Stomilem —
18 pkt. (wił)

HUMOR I SATYRA

TEATR

OPERA — g. 19 „Halka”.
MUZYCZNY — g. 19 „Wesele
Figara”.
POLSKI — g. 19 „Operetka”.
NOWY — g. 19 „Letnicy”.
LALKI I AKTORA — g. 19 „Ty-
moteusz”.
KABARET „TEY” (ul. Widna 3)
— g. 19.30 i 21.30.

KINA

KDF MUZA — g. 12.30 „Nie-
winni o brudnych rękach” (fr.
18 l.), g. 16.18 „Godziny gro-
zy” (ang. 15 l.), g. 20 DKF „Ka-
mera” (s. zamkn.).
KDF PALACOWE — g. 15 „Wa-
leria i tydzień cudów” (czes. 18
l.), g. 17.30 „Barwy ochronne”
(pol. 18 l.), g. 19.30 DKF „Kine-
matograf”.
APOLLO — g. 10.12.30. 15 „Su-
gariand Express” (USA 15 l.), g.
17.20. 20 „Zanim nadejdzie dzień”
(pol. 12 l.).
BAŁTYK — g. 10.13. 16.15. 19.30
„Pionacy wieżowiec” (USA 15 l.).
GONG — g. 10.12.30. 15. 17.30. 20
„W kregu zła” (fr. 18 l.).
GRUNWALD — g. 17.19 „Od-
dział” (USA 15 l.).
GWIAZDA — g. 10.12. 14. 16.
18 „Powrót tajemniczego blondy-
na” (fr. 15 l.), g. 20 „Ned Kelly”
(ang. 15 l.).
KOSMOS — 17.30. 20 „Droga do
Saliny” (fr. 18 l.).
MALTA — g. 15.45. 18. 20.15
„Deszcz nad Santiago” (bulg. 13
l.).
MINIATURKA — g. 15.30 „Wios-
na pannie sierzanie” (pol. b.o.), g.
17.30. 19.30 „Polowanie na muchy”
(pol. 18 l.).
OLIMPIA — g. 15. 17.30. 20 „Mi-
łość w godzinach nadliczbowych”
(ang. 15 l.).
OSIEDLE — g. 14.30. 17. 19.30
„Dersu Uzala” (radz. b.o.).
PANCERNIAK — g. 17. 19.30 „Za-
pach kobiety” (wt. 18 l.).
RIALTO — g. 16.18. 20 „Rafferty
i dziewczyna” (USA 15 l.).
RUSALKI (Swarzędz) — g. 17.
19.30 „Tomasz” (fr. 15 l.).
TECZA — g. 17.30. 19.30 „Od-
dział” (USA 15 l.).
WARTA — g. 10.16. „Powodze-
nia, stary” (fr. 15 l.), g. 12.14. 18.
20 „Dagony” (pol. norw. 15 l.).
WILDA — g. 10.12.30. 15.30. 18.
20.15 „Samotnik” (fr. 15 l.).
WRZOS (Luboń) — g. 18 „Na
tropie sokoła” (NRD b.o.).
ZOO — ul. Krancowa i ul. Zwic-
rzyńska g. 9-17.

DZURY

SZPITAL: Interna, chirurgia,
okulistyka, neurologia, laryngolo-
gia — ul. Grunwaldzka 16/18.
Wojewódzka Stacja Pogotowia
Ratownego w Poznaniu, ul.
Chelmonskiego 20 — tel. 66-00-66;
nagłe zachorowania w domu po-
rady lekarskie tel. 637-35; wypad-
ki uliczne i w miejscach pu-
blicznych — tel. 999.
Podstacje: ul. Bukowa 1, tel.
32-12-61; Osiedle Piastowskie 16,
tel. 722-24; ul. Ugory 18, tel. 592-30;
ul. Kościuszki 103, tel. 544-44; Lu-
boń, tel. 120-399; Swarzędz, tel.
309 i 544-44.
Centralny Ośrodek Informacji
Poznańskiej Służby Zdrowia czyn-
ny codziennie, g. 7-22, tel. 989.
Telefon Zaufania — 988 czynny
całą dobę, al. Marcinkowskiego —
dyżurnia; lekarz psychiatra, wzgl.
psycholog Porady prawne głów-
nie z zakresu prawa rodzinnego
opiekunczego, leczenia odwyko-
wego i chorób społecznych, tel.
522-51.
Apteki tylko dyżury nocne:
Dąbrowskiego 140/142 Główna 52
Dzierżyńskiego 349, Mickiewicza
22, Mazowiecka 12, Kórnicka 24
Słowiańska, Starolecka 19, Gło-
gowska 107/109 al. Marcinkow-
skiego 11 (cała doba).

RADIO

PROGRAM I: 8.35 Olsztyński
konc. rozrywk.; 9.05 Po jednej
piosenkę; 9.30 Radio Praga prezen-
tuje; 9.45 Muzyczne wycieczki —
kieleckie kapele; 10.05 Gdy czeka-
w taniec polski stanie; 10.30 Nie-
zapomniane stronice: „Chłopi” —
pow.; 10.40 Druga młodość rag-
time'u; 11.10 Radio Kierowców;
11.15 Muzyka polskiej melodii;
11.30 Rzeszowskie propozycje mu-
zyczne; 12.25 Sympne arie operet-
kowe; 13.15 Piosenki o Warszawie;
13.15 Produkujemy, sprzedajemy,
kupujemy; 13.35 Piosenki ludowe
Hiszpanii; 14.10 Tu Radio Kierow-
ców; 14.03 Muzyka z oper i ba-
letów rosyjskich; 14.25 Rytmy
młodych — dyskotekowe rytmy;
15.10 Z polskiej fonoteki; 15.35
Zołnierski koncert życzeń; 16.11
Jazz i piosenka — Z katowickiej
PWSM; 16.35 Interwisy; 17.10 Ra-
dio kurler; 17.20 Problemy kultury
fizycznej; 17.30 Parada polskiej
piosenki; 18.10 Muzyka i Aktualno-
ści; 18.33 Przeboje sprzed lat; 19.15
Ork. PR i TV w Łodzi; 19.40 Kon-
cert z gwiazd — Belafonte; 20.05
NURT — „Metody i techniki us-
twarzania wiedzy”; 20.25 Koncert
życzeń miłośników muz. poważ-
nej; 21.05 Olimpijski alert mło-
dzieży — Moskwa 80; 21.28 „Mu-
zyczny kalejdoskop”; 22.23 Ork.
smyczkowe — Andre Kostelan-
etz; 22.30 Biuro Listów odpowia-
da; 22.40 Minirecital J. Grunwal-
da; 23.10 Korespondencja z zagra-
nic; 23.15 „Jam session”.
Wiadomości: 0.01. 1. 2. 3. 4. 5.
8. 9. 10. 12.05. 15. 16. 19. 20. 21.
22. 23.
PROGRAM II: 8.35 „Mój dom,
moje osiedle”; 9. A. Dvorak
— Kwartet fortep. Es-dur 87; 9.40
Dla przedszkoli: „Jesteś Kochany”
— słuch.; 10. Kto się z czego śmieje;
10.30 Koncert z nowych nagrań
Ork. PR i TV w Krakowie p/d
K. Missony; 11. Nowe nagrania ra-
diowe pianisty M. Szymańskiego;
11.40 Od Tatr do Bałtyku; 12.05
Czas dobrych gospodarzy; 12.25
„Listy portugalskie” — fragm.

Ubywa spraw do załatwienia

Na bieżąco re-
alizowane są
wnioski wyni-
kające z prze-
glądu porząd-
ków i gospodar-
ności w Pozna-
ńskim, prowa-
dzonego w styczniu i lutym
pod egidą Wojewódzkiego Ko-
mitetu FJN i „Głosu”. Świad-
czą o tym liczne sygnały orga-
nów władzy i instytucji o za-
łatwieniu zgłaszanych w cza-
sie jego trwania uwag i postu-
latów. Ubywa tym samym pro-
blemów, które były utrapie-
niem mieszkańców.

Zgłoszonych w Poznaniu
2377 wniosków dotyczyło
usprawnień w różnych dziedzi-
nach życia i środowiskach. Do-
tychczas zrealizowano z nich
już ponad 500, a sporo dal-
szych jest w trakcie załatwia-
nia i w najbliższym czasie po-
winny one być wykonane.

M. in. konsultuje się obec-
nie i wyjaśnia sprostowania o
wolnych lub nieprawidłowo
wykorzystanych lokalach mie-
jskich.

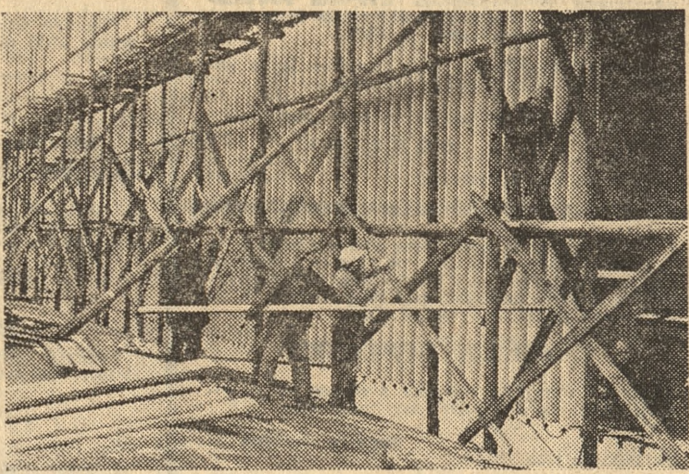
Dworzec się zmienia

Prace modernizacyjne gma-
chu Dworca Głównego PKP
trwają. Kontynuuje się mon-
taż aluminiowych osłon na
ścianie budynku od strony pe-
ronu czwartego. Dostarcza je
obornicki „Metalplast”, a kon-
strukcję stalową wykonuje
POM w Słupcy. Podobne pra-
ce zostaną wkrótce podjęte
również od strony peronu pier-
wszego.

Całkowicie zakończono już
prace kamieniarskie przy wy-
kładaniu ścian gmachu mar-
murem. Tym samym dobiega
końca I etap robót moderni-
zacyjnych gmachu Dworca
Głównego PKP. Po ich całko-
witym zakończeniu, zapoczą-
tkuje się montaż nowych wiat
nad peronami I i II. (za)

Na zdjęciu: brygada Jana Kraw-
czyka w czasie montażu osłon.

Fot. — H. Kamza

książki; 12.45 Pieśni C. Debus-
sy'ego w nagraniu B. Krusze-
na; 13 Dla kl. III i IV (wych. mu-
zyczne); „To jest właśnie ma-
rzenie”; 13.20 Pieśń F. Poulenc-
a w nagraniu B. Kruszeny; 13.35
Ze wsi i o wsi; 13.50 Przeboje
Pragi; 14.10 Więcej, lepiej nowo-
czesniej; 14.25 Tu Radio Moskwa;
14.45 Soliści PR i TV; 15 Program
dla dziewcząt i chłopców; 16 Spie-
wają Wrocławskie Skowronki Ra-
diowe — dyr. E. Kajdasz; 16.10
Ze stołecznej estrady; 16.25 Me-
lodie z musicalu; 16.40 Magazyn in-
formacyjny; 16.50 Radioexpress;
17 Tańce epoki renesansu gra Ca-
pella Bydgoszczensis; 17.20 „Poemat
niebieski”; 17.40 Z mikrofonem
przez trzy zmiany; 17.55 Na ka-
de pytanie odpowiedź — mag. mu-
zyczny; 18.40 Śladem inwestowa-
nych miliardów; 19 Podróż mu-
zyczne po kraju; 19.30 Medaliony
nr 21 — P. Potworowski — mag.;
20.30 Nowości marcowe Teatru
PR; 21 Ze świata opery; 21.32 Co
piszą o muzyce; 22.10 Radiowy Ty-
godnik Kulturalny; 22.50 50-lecie
stowarzyszenia „Młodych Muzy-
ków Polaków w Paryżu”; 23.35
Co słychać w świecie; 23.40 Świe-
cie utwory Orlando Gibbena.
Wiadomości: 4.30. 5.30. 6.30. 7.30.
8.30. 11.30. 13.30. 18.30. 21.30. 23.30.
PROGRAM III: 8.05-14 Przerwa
konserwacyjna; 14 Mitologia i
muzyka — Orfeusz; 15.10 Ramsey
Lewis gra przeboje; 15.30 1:1 —
o sporcie rozmawiają B. Toma-
szewski i S. Wosicki; 15.45 „La
Paloma” — śpiewa Joan Baez;
16 Rozszyfrowujemy piosenkę;
16.20 Samby na gitarę i fortepian;
16.45 Nasz rok 77; 17.05 Muz. pocz-
ta UKF; 17.40 Wernisaż; 18 Mu-
zykowanie; 18.30 Polityka pod dy-
r. J. Kurczewskiego; 18.35 Rozmowy
o sprawach rolnictwa; 18.40 Sztu-
ka wczoraj i dziś — Najważne rze-
czywistości czyli o twórczości tzw.
„prymitywistów”; 19 Radiowo-TV
Szkoła Średnia dla Pracujących —
Język polski; „Gramatyka roman-
tyczna”; 19.15 Jęz. angielski; 19.30
Historia Konkursów Muzycznych;
20.20 J. F. Haendel: Sonata-trio
A-dur; 20.30 Dzieła G. Mahlera;
21.15 W świecie współczesnej hu-
manistyki; 22.35 Impresje jazzowe.
Wiadomości: 16.
PROGRAM ROZGŁOŚNI PR W
KOŚZALINIE (dla woj. pilskiego):
6.30 — Studio „Bałtyk”; 12.05 —
Popołudnie w świetlicy — rep.;
12.25 — Test stereofoniczny; 12.40 —
Nauka praktyce rolniczej; 16.40 —
Przegląd aktualności; 16.54 —
Wypoczynek dla wszystkich; 17 —
Koncert chopinowski; 17.15 — Try-
buna Wybrzeża; 17.35 — Przeboje
za przebojem.

Spotkania i wystawy w klubie przyjaźni

W Klubie Miłośników Książ-
ki Radzieckiej, w Księgarni
„Przyjaźń” przy ul. Rataja-
czki w Poznaniu odbyła się
wczoraj inauguracyjna impre-
za. Była nią spotkanie z przed-
stawicielem Armii Radziec-
kiej, majorem Władimirem Ni-
kitinem oraz przewodniczą-
cym Klubu Cytaelwoców Za-
rządu Wojewódzkiego ZBoWiD
w Poznaniu — Ludwikiem
Pawlakiem. W swoich wy-
stąpieniach nawiązywali oni do
59 rocznicy powstania Armii
Radzieckiej oraz 32 rocznicy
wyzwolenia Poznania. W wal-
kach wyzwoleniczych obok żoł-
nierzy radzieckich brali udział
polscy ochotnicy. W tych
dniach rodziła się przyjaźń
między narodami Polski i Kra-
ju Rad. umacniana w pokoju
wej współpracy. Impreza za-
mknęła cykl spotkań z przed-
stawicielami Armii Radziec-
kiej, organizowanych z okazji
wyzwolenia.

W Klubie „Przyjaźń” trwa
obecnie wystawa „Radziecka
książka rolnicza”. Przygo-
tuje się już nowe ekspozycje
z okazji zbliżającego się Mię-
dzynarodowego Dnia Kobiety
— „Kobieta radziecka w lite-
raturze”. (jk)

Dla emerytów

Ulgowe bilety do kina

Od 15 lutego emeryci z Po-
znania mogą kupować ulgowe
bilety na seanse filmowe. Zwią-
zek Emerytów, Rencistów i In-
walidów (Zarząd II Oddziału
Miejskiego) zawarł porozumie-
nie z Dyrekcją Okręgową
Przedsiębiorstwa Rozpowszech-
niania Filmów w Poznaniu, na-
mocy którego każdy, kto oka-
że legitymację członkowską
związku ma prawo do zniżki
przy nabywaniu biletów. Do-
tyczy to następujących kin:
Apollo, Bałtyk, Wilda, Rialto,
Gwiazda, Warta, Muza i Gong.
Zniżka obowiązuje w godzi-
nach od 10 do 15. Rencisci i
emeryci na ogół dysponują w
tych godzinach czasem, więc
pora ta im odpowiada. Zaś ki-
na nie są wtedy oblegane przez
publiczność.

Miejmy nadzieję, że ten o-
żywczy pomysł upowszechni
się również poza granicami
Poznania. (len)

Przyznanie nagród Pro Sinfoniki

Rada Prezesów Młodzieżo-
wego Ruchu Miłośników Muzy-
ki co roku przyznaje Wielkie
Nagrody Pro Sinfoniki. Za rok
1977 otrzymali je: Danuta
Gwizdałówna, rektor Uniwer-
sytetu Muzycznego Pro Sinfoni-
ki, Wojciech Jamrozak —
dziennikarz „Nurtu” Stefan Ko-
walski — opiekun Klubu przy
Technikum Kolejowym w Po-
znaniu, Teresa Rogozia — opie-
kunka Klubu przy Liceum
Ogólnokształcącym w Kórniku
oraz Bogumiła Roszak opiekun
ka Klubu przy IV Liceum
Ogólnokształcącym w Pozna-
niu. Równocześnie członko-
stwo honorowe Pro Sinfoniki
przyznano kompozytorowi Bo-
gusławowi Schaefferowi oraz
prezesowi Związku Kompozy-
torów Polskich — Janowi Stę-
szewskiemu.

Nagrody wręczył wczoraj w
Auli UAM prezes Pro Sinfoni-
ki Alojzy Andrzej Łuczak pod-
czas inauguracji VIII Turnie-
ju Klubów Pro Sinfoniki.
(bran)

TELEWIZJA

PROGRAM 1: 6 — TTR — Che-
mia — 1. 9 „Elektroliza”; 6.30 —
TTR — Biologia 1, 14 „Jamocho-
ny”; 9 — Język polski kl. VI —
„Spotkanie z pisarzem”; 11.20 —
Film fab. prod. radz. „Oficer
śledczy”; 13.45 — TTR — Mate-
matyka — sem. 4 „Długość wekto-
ra — równania okręgu”; 14.30 —
TTR — Mechanizacja rolnictwa
sem. 4 „Mechanizacja zbioru ziem-
niaków”; 16.30 — Dziennik (kol.);
16.40 — Obiektyw; 17 — Studio
Telewizji Młodych; 17.35 — „Kół-
ko i krzyż”; — teletutur; 17.50 —
Film dokumentalny „Bałtyk
jest jeden”. Film ten zrealizowa-
ny przez Marka Piekarskiego zdo-
był na Międzynar. Festiwalu Tele-
wizyjnym w Monte Carlo główną
nagrodę — Złotą Namię; 18.25 —
Komiczny niemię ekranu —
„Film montażowy”; 18.50 — Ra-
dzimy rolnikom; 19 — Dobranoc
dla najmłodszych i program dla
młodziży (kol.); 19.30 — Wieczór
z dziennikiem; 20.30 — „Lucjan
Leuwen” — odc. 3 filmu ser. prod.
franc. (kol.); 22.20 — „Świat
i Polska” (kol.); 22.55 — Dziennik
(kol.).
PROGRAM 2: 15.50 — Język an-
gielski, 1. 18; 16.20 — Program
dnia; 16.25 — „Tatrzańskie szale-
sy” — z cyklu: „Ocalić od zapom-
nienia”; 16.55 — Panorama współ-
czesnego filmu radzieckiego —
„Prawda czasu, prawda ekranu”;
„Wierność”; 18.20 — „Morze wo-
kół nas”; 18.40 — „Teleskop” i
Telereklama; 19 — Dobranoc dla
najmłodszych i program dla mło-
dziży (kol.); 19.30 — Wieczór z
dziennikiem; 20.30 — Wtorek me-
lomana; 21.30 — 24 godziny (kol.);
21.40 — Galeria 34 milionów —
„W kregu realizmu”; 22.20 — Pol-
ski film dokumentalny — Gębski
i Halor; 22.55 — Język niemiecki,
1. 19.

Wystarczy jutro zatelefonować do redakcji

W „Głosie” o rzemiośle

Podczas odbytego w ubiegłym tygodniu w Warszawie II
Krajowego Zjazdu Delegatów Centralnego Związku Rze-
mięstwa, przedstawiony został rządowy program rozwoju usług
i wytwórczości rzemieślniczej, stwarzający nowe, korzystne
warunki działania wszystkim zakładom rzemieślniczym i za-
trudnionym w nich pracownikom.

Uchwały i wytyczne oraz program rozszerzenia udziału rze-
mięstwa w całokształcie gospodarki narodowej, wzbudziły zro-
zumiałe zainteresowanie wśród ponad 36 000 rzeszy osób za-
trudnionych w rzemiośle Wielkopolski. Dowodem tego zain-
teresowania są liczne telefony do redakcji z zapytaniami, do-
tyczącymi działalności zakładów rzemieślniczych, jak też so-
cjalnych uprawnień ludzi, pracujących w prywatnych warszta-
tach.

Wychodząc naprzeciw potrzebie uzyskania informacji, Dział
Łączności z Czytelnikami „Głosu” — jak wspomnieliśmy we
wczorajszym wydaniu naszego dziennika — w porozumieniu
z prezesem zarządu Izby Rzemieślniczej w Poznaniu Leszkiem
Rudkowskim, organizuje w jutrzejszą środę w godzinach od 13
do 15 udzielanie za pośrednictwem redakcyjnych telefonów
wszystkim zainteresowanym potrzebnymi wyjaśnieniami.

W celu łatwiejszego połączenia się z „Głosem”, przeznacz-
amy dla mieszkańców poszczególnych województw następu-
jące numery telefonów:
kaliskiego i konińskiego — 648-45
leszczyńskiego i pilskiego — 66-59-39
Poznania i poznańskiego — 66-57-18 oraz 600-41 wewn. 215
i 246.

Opierając się na dotychczas przeprowadzonych przez re-
dakcję rozmowach z rzemieślnikami, największe zaintereso-
wanie budzą sprawy otwierania nowych zakładów rzemieślni-
czych, poszerzenia działalności — tak usługowej, jak i pro-
dukcyjnej — w już obecnie pracujących warsztatach, przy-
jmowania nowych pracowników, szkolenia uczniów, wysokości
podatków przy zwiększonych obrotach, zaopatrzenia w su-
rowce, warunków nabywania maszyn, zatrudniania rencistów
i emerytów, ubezpieczeń socjalnych...

Do udzielania w tych i innych sprawach wyczerpujących wy-
jaśnień poznańska Izba Rzemieślnicza wydeleguje jutro do
naszej redakcji swych kompetentnych przedstawicieli. (zk)

Pierwszy na Ratajach

Samoobsługowy sklep z warzywami i owocami

Na Osiedlu Manifestu Lipco-
wego czynny jest pierwszy na
Ratajach, samoobsługowy sklep
z warzywami i owocami. Otw-
rzyła go Wojewódzka Spółdzielnia
Ogrodniczo-Pszczelarska
w Poznaniu.

Nowa placówka, której po-
wierzchnia przekracza 250 me-
trów kwadratowych, jest do-
brze wyposażona. M. in. są spe-
cjalne laski do przechowywania
mrożonek, komora chłodni-
cza w przestronnym magazynie,
we wszystkich pomieszczeniach
— klimatyzacja. Sklep

posiada komorę przyięć, nie-
zbędną dla dostaw w godzi-
nach nocnych.

Dobre jest tu zaopatrzenie,
na przykład w minioną sobotę
były nowaliki: sałata, szczy-
piorek, koperek i botwinka,
pieczarki, orzechy włoskie i
laskowe, duży wybór jabłek,
warzyw, a także przetworów.

By usprawnić obsługę klien-
tów, w najbliższym czasie na
Osiedlu Manifestu Lipcowego
kierownictwo sklepu zamierza
ustawić dwa stragany z wa-
rzywami i owocami. (rk)

Fałszowane karty drogowe nie ukrywają niesumiennych

To nie „strachy na Lachy”,
ni babcine zrządzenie. To
są fakty. Ujawniły je kontrole
przeprowadzone przez inspek-
torów Wydziału Ruchu Drogo-
wego Komendy Wojewódzkiej
Milicji Obywatelskiej w Po-
znaniu. Od 2 do 17 lutego br.
kontrolowali oni pojazdy gos-

podarki uspołecznionej, par-
kujące poza swoim stałym miej-
scem garażowania. Skontrolowa-
no ogółem 162 pojazdy. Wyniki
tego rekonesansu niepokoją w
najwyższym stopniu.

4 lutego o godzinie 0.50 sa-
mochód ciężarowy „Jelcz” par-
kował na Osiedlu Bohaterów II
Wojny Światowej. Z karty dro-
gowej pojazdu, należącego do
Fabryki Kosmetyków „Polle-
na-Lechia” w Poznaniu wyni-
kało, że 3 lutego o godz. 16.00
wyjechał on do Bydgoszczy,
gdzie... nocował i z kolei na-
stępnego dnia udał się do Gdań-
ska.

Inny pojazd — „Star” nale-
żący do Przedsiębiorstwa Ro-
bót Instalacyjnych — Zakład
Mechaniki, Energetyki i Tran-
sportu parkował 3 lutego o
godz. 0.05 przy ul. Słowiań-
skiej. Karta drogowa zaś „mó-
wiła”, iż w tym czasie prze-
bywał on w Ostrowie, do które-
go wyjechał jakoby o 15.30.
Inny „Star”, z Zakładu Budo-
wy Sieci Elektrycznych „El-
bud” w Poznaniu dostrzeżono
3 lutego o godz. 0.55 na Osie-
dłu Kraju Rad, a z karty dro-
gowej wynikało, iż w tym dniu
i o tej porze samochód prze-
bywał w Pleszewie.

Na podobnych „zasadach” w
Pile przebywał niby „Star” z
Zakładów Przemysłu Odzieżo-
wego „Modena”, choć (a było
to 11 lutego) dostrzeżono go w
Poznaniu przy ul. Polnej.
„Prawda czasu, prawda ekranu”
— „Wierność”; 18.20 — „Morze wo-
kół nas”; 18.40 — „Teleskop” i
Telereklama; 19 — Dobranoc dla
najmłodszych i program dla mło-
dziży (kol.); 19.30 — Wieczór z
dziennikiem; 20.30 — Wtorek me-
lomana; 21.30 — 24 godziny (kol.);
21.40 — Galeria 34 milionów —
„W kregu realizmu”; 22.20 — Pol-
ski film dokumentalny — Gębski
i Halor; 22.55 — Język niemiecki,
1. 19.

lowanych kart drogowych
stwierdzono, że w 84 przypad-
kach zapisy w nich były fał-
szowane. Wobec winnych Wy-
dział Komunikacji Urzędu Wo-
jewódzkiego w Poznaniu, z któ-
rego to inspiracji przeprowa-
dzono kontrole, zastosował od-
powiednie sankcje. Sprawa
jednak na tym się nie kończy
bo ma ona znacznie szerszy
charakter.

Nie tak dawno na łamach
„Głosu” pisaliśmy o „milio-
nach przed domem”, o niefra-
sowości wielu kierowców,
do których nie trafia podsta-
wowa prawda, że służbowy
wóz nie jest ich prywatną
własnością. Milionowej czę-
sto wartości towar przeznaczony
do szybkiej ekspedycji po-
zostawiony zostaje na noc
przed domem bez opieki i na-
rażony jest na kradzież. Ale to
nie wszystko. Przy obec-
nych kłopotach transportowych
część wozów pracuje na „pół
etatu”. Co więcej, kierowcy
biorą pieniądze za delegację
choć w tym czasie śpią lub do-
konują zakupów. Kontrole
ujawniły ponadto, że w nie-
których przedsiębiorstwach
karty drogowe kierowców są
sprawdzone mało skrupulatnie,
co stwarza dodatkową okazję
do fałszowania.

W sytuacji, o której mowa
jest jeszcze jeden szczegół.
Wielu kierowców, pragnąc
później „nadrobić” nielegalnie
wygospodarowany czas spieszy
się w podróży, co ma niebaga-
telny wpływ na bezpieczeń-
stwo jazdy. Jak nas zapewnio-
no w Wydziale Komunikacji
poznajskiego Urzędu Woje-
wódzkiego, wspomniane kon-
trole prowadzone będą nadal,
tak długo aż zjawisko to nie
zostanie wyeliminowane. (ask)